

Газові домовленості будуть чинні

Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко вважає, що на сьогоднішньому засіданні РНБО газові домовленості з Росією переглянуто не буде, оскільки для цього немає механізмів. «РНБО потрібно було проводити тоді, коли була криза. А не створювати її тим, хто проводить РНБО», — сказала прем'єр.

Президент Віктор Ющенко не має наміру переглядати договір із «Газпромом», стверджують у команді Президента. Мовляв, підписано дуже невідповідний для України контракт, але ми будемо змушені його виконувати. Що стосується розбору польотів, то, швидше за все, секретаріат Президента ініціюватиме розслідування компетентними органами, чи мало місце перевищення повноважень, службова підробка або щось інше.

Експерти стверджують, що нині всі розмови навколо вже підписаних контрактів слід трактувати винятково як частину пропагандистської кампанії українських політиків напередодні президентських виборів.

Наші діти не люблять схем

Краще за них розв'язують задачі японці та китайці

Міністерство освіти оприлюднило результати дослідження рівня знань українських школярів в рамках міжнародного проекту TIMSS. Торік четвертокласників та восьмикласників з більш як 60 країн світу тестували з математики і природознавства.

— Такі результати були очікуваними, і ми не вважаємо їх провальними, — розповів заступник міністра Павло Полянський. — З математики наші молодші школярі посіли 26-те місце, а восьмикласники — 25-те. З природознавства українські четвертокласники опинилися на 26-му місці, а учні середньої школи — на 19-му. Серед 14 країн-дебютантів країн за нас результати показали тільки Данія та Німеччина.

— стор. 6

«В єдності сила народу, Боже, нам єдність подай!»

Учора Україна відзначила День соборності — 90-ту річницю проголошення Акта возз'єднання Української Народної Республіки (УНР) та Західно-Української Народної Республіки (ЗУНР), яке відбулося 22 січня 1919 року на Софійському майдані Києва. Саме тоді пролунали слова: «Однині воєдино зливаються століттями одірвані одна від одної частини єдиної України».

У Києві з нагоди Дня соборності за участю Голови Верховної Ради Володимира Литвина та Президента Віктора Ющенка відбулася низка заходів — церемонії покладання квітів до пам'ятників Тараса Шевченка та Михайла Грушевського, у Київському міському будинку вчителя, де раніше перебувала Центральна Рада, пройшли урочисті збори та відкрито Музей української революції. Учасники ще однієї акції у столиці утворили живий ланцюг через міст Патона, символічно з'єднуючи два береги Дніпра. Аналогічні акції пройшли і в регіонах України.

— стор. 2

Фото Михайла МАРКІВА (прес-служба Президента України).

КОРОТКО

□ Київська міська рада розгляне питання про зниження тарифів на проїзд у міському громадському транспорті 26 лютого, одночасно з розглядом і затвердженням міського бюджету на 2009 рік, заявив секретар Київради Олесь Довгий.

□ 5 лютого у Празі (Чехія) відбудеться зустріч у форматі Трійка ЄС—Україна на рівні міністрів закордонних справ (Укрінформ).

□ На Миколаївщині викрито голову сільради, який вимагав хабар у 8,5 мільйона гривень від приватного підприємця за надання ділянки землі у 3 гектари, повідомляє прес-служба МВС.

ПОДІЇ

Представництво США в Криму відкриють тільки після узгодження з керівництвом Автономної Республіки

Про це заявив посол США в Україні Вільям Тейлор. У рамках підписаної в грудні 2008 року Хартії про стратегічне партнерство Київ дав згоду на відкриття дипломатичного представництва США в Сімферополі. За даними прес-секретаря держдепартаменту США Шона Маккормака, штат представництва складатиметься з одного або двох дипломатів. Голова Верховної Ради Криму Анатолій Гриценко пізніше в грудні зажадав погостити відкриття представництва з керівництвом Автономної Республіки.

Пан Тейлор на прес-конференції в Сімферополі повідомив, що США мають намір відкрити у Криму представництво, бо зацікавлені в збільшенні кількості американських туристів, які відвідуватимуть Крим, хочуть розвивати в республіці програми співробітництва в сфері охорони здоров'я і «допомагати органам місцевого самоврядування розвиватися».

Полігон — приціл на Кавказ?

Новий російський ракетний полігон може з'явитися поблизу кордону України. Про наміри будівництва військового полігона для бойових літаків, де випробовуватимуть зброю по морських цілях, йшлося на нараді військово-промислової комісії при уряді Російської Федерації.

«Де він знаходитиметься — вирішувати Міністерству оборони. Я вважаю, що єдиним, найзручнішим місцем для полігона може бути Чорне море, акваторія, яка прилягає до Краснодарського краю», — заявив віце-прем'єр РФ Сергій Іванов, передають РІА «Новини».

— стор. 7

Я ВАМ ПИШУ...

Газета подобається за змістовне й широке наповнення

«Голос України» передплачую з виходу першого номера. Газета мені дуже подобається за змістовне й широке наповнення. Кожен номер перечитую з першої до останньої сторінки, чекаю газету з нетерпінням. Та нині, на превеликий жаль, не завжди отримую її своєчасно — не вистачає листонош, через малу оплату немає бажаючих працювати. Але, незважаючи на всі негаразди та розмови про кризу, з улюбленою газетою не прощаюся — з пенсії передплатив «Голос України» на 2009 рік.

Олександр МАНЖОС.

Дніпропетровськ.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Збуваються найгірші прогнози економістів-реалістів: Україна втрачає свою енергетичну незалежність. І відбувається це не на фронті по лінії «Нафтогаз»—«Газпром». Україна стрімко здає найнадійніші енергетичні тили на своїй же власній території.

Уже третій місяць шахти країни працюють «на склад». Видобуто вугілля (в тому числі й особливо цінне коксівне) фактично залишається нерезалізованим.

Наприкінці минулого року через кризу в металургійному комплексі різко впав попит на вугілля, дав збій графік відвантаження вугільниками своєї продукції навіть давнім партнерам. З перших днів 2009-го ця тенденція загострилася до катастрофічної межі. На вугільних складах шахт накопичилися велетенські поклади вуглеконцентрату. Договори про відвантаження не укладаються: споживачам складно і ризиковано на фоні кризи планувати потреби й оптимальні ціни.

— стор. 10

ВІТАННЯ!

Колективу Державної наукової установи «Книжкова палата України імені Івана Федорова»

Щиро вітаю невтомних трудівників на ниві документальної пам'яті України зі славним ювілеєм — 90-ю річницею утворення Головної книжкової палати в м. Києві.

Ваш творчий колектив — це команда однодумців, незрадливих поціновувачів української книги, доля якої стала й вашою долею. Труднощі не похитнули вас, а, навпаки, загартували, зміцнили ваш дух, додали енергії.

В усі часи Книжкова палата України зосереджувала і зосереджує зусилля на збереженні й збагаченні духовної скарбниці українського народу. Державний архів друку Книжкової палати — це втілена в документи історія України, її народу, її духовних і творчих надбань.

У сучасних умовах завдання і функції Книжкової палати України, її роль і місце у вітчизняній книжковій культурі визначені Законом України «Про видавничу справу». Сьогодні це один з провідних наукових і культурних центрів країни у сфері державної бібліографії, книгознавства та інформатики.

Вашим науковим дослідженням у галузі видавничої справи властивий високий професіоналізм. Бібліографічна, аналітично-статистична та інші види книгознавчої інформації, які ви надаєте органам влади, бібліотекам, просвітницьким та науково-дослідним установам, — вагомий внесок у розвиток вітчизняної науки, культури, освіти.

Щиро бажаю вам здійснення всього задуманого, яскравих вражень у житті, щасливих подій. Нехай ніколи не згасає у ваших серцях любов до справи, якій ви присвятили своє життя, — до вітчизняного книговидання.

Голова Верховної Ради України
Володимир ЛИТВИН.
* * *

24 січня Державний науковий установі «Книжкова палата України імені Івана Федорова» виповнюється 90 років. Це єдина установа, яка, починаючи з 1917 року, здійснює державну бібліографічну реєстрацію та централізовану каталогізацію всіх без винятку видів видань, випущених в Україні, комплектує та зберігає повний і недоторканий фонд Державного архіву друку. Сьогодні головне сховище всіх видань країни налічує 13 398 146 одиниць зберігання. Це книги, брошури, періодичні, образотворчі, картографічні, нотні видання, газети, аркушева продукція. Унікальний фонд друкованої продукції України також містить видання спеціального зберігання 1917—1991 рр., вилучені з обігу з ідеологічних міркувань.

«В єдності сила народу, Боже, нам єдність подай!»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У своїй промові з нагоди Дня соборності Президент України Віктор Ющенко зазначив, що значення цієї події, безумовно, виходить за межі політичних, часових і навіть географічних обставин 1919 року. «Вона стала для України вічною цінністю, — сказав глава держави. — Цей день — знак. Цей день — символ. Символ соборності, єдності, здатності українців до консолідації, до праці і битви за власну державу. Попри чужі імперії, попри загарбання і асиміляцію, українська нація перемогла і залишилася єдиною й неподільною. Ця істина прийшла з глибин народу, пробудженого до життя національною революцією 20-х років». Відновлення нашої незалежності у 1991 році, підкреслив В. Ющенко, бере своє життя саме від цього дня.

Президент висловився за надання будинку, в якому діяла Центральна Рада, національного статусу, відновлення його імені — Центральна Рада — та перетворення на сучасний музейний комплекс з вивчення і поширення знань про визвольні змагання.

Говорячи про нинішні нелегкі часи, які переживаємо, Віктор Ющенко наголосив, що сьогодні, як ніколи раніше, потрібна наша єдність, розсудливість, мудрий вибір.

Серед прикладів взаємодопомоги, які об'єднали українців, Президент назвав ліквідацію наслідків аварій в Алчевську, Ожидові, трагедій у Дніпропетровську, Євпаторії, поведінку у західних областях, акцію «Зігрій любов'ю дитину», зусилля українських інженерів, техніків, управлінців, менеджерів, які забезпечили безперебійне постачання газу із західних газосховищ до східних областей під час газової кризи на початку нинішнього року. «Сьогодні перед Україною постали небезпечні загрози — нові, втім, з добре відомою нам агресивною природою. Я закликаю все українське суспільство об'єднатися навколо національних цінностей, навколо української державності», — сказав В. Ющенко.

Президент України також взяв участь у відкритті на території Національного історико-

На столичному мосту ім. Патона відбулася акція, присвячена Дню соборності, організована Братством козацького бойового звичаю «Спас», Інститутом соціального партнерства та Всеукраїнською громадською організацією «Киянин». Під час акції було проведено конкурс розмальованих облич «Синьо-жовта посмішка» та утворено живий ланцюг через Дніпро.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ко-культурного заповідника «Гетьманська столиця» в Батурині скульптурної композиції, присвяченої п'яти гетьманам, діяльність яких пов'язана з Батурином, частини відновленої цитаделі фортеці, у церемонії нагородження з нагоди Дня соборності України видатних представників національної еліти. Тема Батурина і тема соборності органічно пов'язані, бо є символами боротьби за незалежну українську державу. Батурин — українське місто-фенікс. Тричі його знищували, та завжди воно поставало із руїн.

Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко у привітанні з нагоди Дня соборності наголосила, що цей урочистий акт єднання УНР та ЗУНР в єдину незалежну державу став символом віковичного, ще з князівських і козацьких часів прагнення нашого народу до соборності. «Сьогодні як ніколи ми маємо бути єдиними, — підкреслила Ю. Тимошенко. — Саме так ми подолаємо всі кризи та зробимо Україну сильною і заможною європейською країною».

Юліана ШЕВЧУК.

Ніщо не замінить спілкування з книгою

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у середу на запрошення директора Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського Олексія Онищенка відвідав дві виставки, які цими днями відкрито в бібліотеці.

Одна з них — «Україна самотня» — організована спільно з Київською організацією Національної спілки фотохудожників України та проводиться в рамках Дня соборності України. На вернісажі представлено 76 фоторобіт двадцяти членів Національної спілки фотохудожників України, які відображають різноманітне й різнобарвне життя українців. Світлини зроблені на фестивалях народної творчості, під час обрядових дійств, на святах у великих та малих містах і селах різних регіонів країни.

Другий вернісаж — персональна виставка живопису директора Інституту геронтології Академії медичних наук України Владислава Безрукова.

Спілкуючись із працівниками бібліотеки, В. Литвин наголосив на важливості уваги з боку держави до розвитку книгарень та бібліотек, оскільки, за його словами, навіть в комп'ютерний вік ніщо не замінить безпосереднього спілкування людини з книгою.

Прес-секретар Голови Верховної Ради України.

На знімку: автор виставки Владислав Безруков (ліворуч) і генеральний директор бібліотеки імені Вернадського Олексій Онищенко.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Малі міста просять повернути мільярд гривень для свого розвитку

Закон «Про державний бюджет 2009 року» загубив суму в один мільярд гривень для малих міст України, заплановану в проекті бюджету на розв'язання нагальних проблем. На цьому наголосив під час прес-конференції голова Асоціації малих міст, міський голова України Київської області Павло Козирев.

За його словами, малі міста вже багато років перебувають у кризових умовах, державна програма підтримки не фінансувалася протягом останніх років, і цей мільярд міг би стати антикризовим чинником для громад малих міст.

Окрім того, Павло Козирев зауважив, що з року в рік відбувається недофінансування делегованих повноважень та маніпулювання формульним розрахунком, що робить бюджети органів місцевого самоврядування залежними від фінансових управлінь державних адміністрацій. За допомогою коефіцієнтів видатки міських бюджетів зменшуються, а вилучення збільшуються.

Тому, наголосив пан Козирев, представники Асоціації малих міст звертаються до Прем'єр-міністра, комітетів Верховної Ради з питань національної безпеки та житлово-комунального господарства з пропозиціями внесення змін до бюджету з урахуванням інтересів територіальних громад малих міст.

Сергій МЕЛЬНИК.

Урок соборності від Миколи Томенка

Його заступник Голови Верховної Ради України провів учора в загальноосвітній школі №14 міста Тернополя. Старшокласникам він розповів, що, як учений, давно намагається знайти формат єднання українців. Один з таких моментів — диск з живими голосами класиків української поезії, зібраний і записаний з ініціативи Миколи Володимировича. Його він подарував школярам і пообіцяв, що такі диски отримають усі навчальні заклади не лише Тернопільщини, а й інших областей. Тепер М. Томенко з друзями працюють над відеоматеріалами про життя і творчість видатних українців. Скажімо, вдалося віднайти унікальні відеозаписи про Олександра Довженка. Фільми також надійдуть у школи і вузи.

Для учнів Тернопільської обласної спеціальної школи-інтернату, де навчаються й виховуються діти з наслідками поліомієліту і церебральними паралічами, Микола Томенко, окрім фруктів, привіз спортивні знаряддя, а також записи спортивних перемог, які він вів на одному з телевізійних каналів. Попри проблеми із здоров'ям, 120 учнів школи розвиваються всебічно: добре вчать, роблять фізичні вправи, беруть участь у художній самодіяльності. Діти колядували разом із заступником глави парламенту і головою обласної ради Михайлом Миколенком, подарували Миколі Володимировичу іконку Миколи-Чудотворця, виготовлену з бісеру власноручно.

Перебуваючи у Тернополі в День святкування 90-річчя соборності України, заступник Голови Верховної Ради поклав квіти до могили січових стрільців та генерала УГА Євгена Мишковського.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Фото автора.

Зберегти флагман вітчизняного локомотивобудування, захистити соціальні права трудового колективу

Рішення про повернення пакета акцій розміром 76 відсотків статутного фонду ВАТ «ХК «Луганськтепловоз» у державну власність спричинило гостру, неоднозначну реакцію.

Тривогу колективу теплово-зобудівників можна зрозуміти. Адже після півтора десятиліть фактичного розвалу, болісного виживання внаслідок недолугого управління Фондом державного майна, зміна власника у 2007 році,

відновлення зв'язків з російськими суміжними підприємствами, замовлення Росії на продукцію справді дали змогу зупинити процес руйнації цього стратегічно важливого підприємства. За інформацією керівництва холдинга, було збережено і забезпечено нарощування виробництва дизельних локомотивів, трамваїв, шахтних електровозів та іншої продукції, збільшено надходження до державного та місцевих бюджетів, погашено заборгованість із заробітної плати. Тепловозобудівники одержують зарплату (хоча для справедливості слід сказати, що вона більш як удвічі нижча, ніж на російських підприємствах, чиї замовлення виконує «Луганськтепловоз»).

Допустити втрату цих здобутків, особливо в умовах загального розладу в державі, жорстокої фінансової економічної кризи, зростання безробіття, в жодному разі не можна.

Але суть проблеми полягає в тому, що під час проведення конкурсу з продажу пакета акцій «Луганськтепловоза» були допущені грубі порушення чинного законодавства (про які, на жаль, не говорять нинішні «вболівальники», що проливають фальшиві сльози за долю підприємства).

Конкурсу, як такого, фактично не бу-

ло: інформація про його проведення у встановленому порядку не публікувалася, а до участі в ньому Фонд держмайна допустив лише дві дочірні компанії, що належать одному власнику, тому конкуренції між ними просто не могло бути. Це не могло не позначитись і на кінцевій ціні, за якою було продано підприємство. Пакет соціальних зобов'язань, взятих на себе інвестором, був дуже обмеженим порівняно з деякими іншими приватизованими в Україні підприємствами.

Звичайно, те, що завод за нового власника запрацював, що на ньому отримали роботу значна кількість жителів міста, що в них з'явився заробіток, це добре. Але для такого підприємства, як «Луганськтепловоз», цього недостатньо. Будемо відвертими: за правильно організованого конкурсу, якби принципову позицію зайняли Фонд державного майна, заводська профспілкороганізація, керівники місцевих органів влади, зазначені питання для колективу могли б бути вирішені набагато краще.

До речі, Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації, розглядаючи в 2006 році умови продажу пакета акцій «Луганськтепловоза», попереджала Фонд державного майна України про можливі негативні наслідки для держави, інвестора і трудового колективу в разі порушення чинного законодавства. Особливу увагу звертали на необхідність уважного підходу до соціальних питань. На жаль, попередження комісії були проігноровані.

Не торкаючись мотивів, чому так сталося, хто в цьому винен (це — справа Генеральної прокуратури), мусимо відзначити, що допущені порушення дали

підставу для опротестування в судовому порядку результатів проведеного конкурсу і прийняття рішення про повернення проданого пакета акцій у державну власність. Ці рішення у встановленому законом порядку не скасовані (хоча справу багато разів розглядали різні судові інстанції), а, отже, є обов'язковим для виконання абсолютно всіма. Зазначимо, що Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації, власне, й створена для того, щоб здійснювати контроль за дотриманням законодавства у процесі приватизації.

Найтрагічніше в тому, що трапилось, є те, що колектив тепловозобудівників, який тільки-но побачив вихід із скрутного становища, знову опинився приреченим на невизначеність і невпевненість у завтрашньому дні. І за це мають відповідати особи, які створили цю ситуацію.

Гадаю, мають рацію ті, хто за «епопеєю», яка розгорнулася навколо ВАТ «ХК «Луганськтепловоз», вбачає боротьбу корумпованих кланів за оволодіння цим ласим шматком державної власності. А такі є і в «помаранчевому» таборі, і серед тих, хто їм протистоїть, в тому числі і в Партії регіонів. Парламентська комісія не стала і не могла стати на бік якоїсь однієї сили — вона діяла суворо в рамках закону і судових рішень, обов'язкових для виконання. Тому всілякі закиди на адресу комісії позбавлені підстав.

Парламентську комісію глибоко непокоїть обстановка невизначеності, в якій опинився колектив «Луганськтепловоза», психологічний тиск різних політичних і бізнесових сил, які, переслідуючи свої егоїстичні цілі, підіграють ситуацію. З таким становищем потрібно якомога швидше покінути. Це мають зробити Фонд державного майна, Міністерство промислової політики і Кабінет Міністрів України.

Є два варіанти. Або контрольний пакет акцій «Луганськтепловоза» залишиться в державній власності. Тоді у встановленому порядку має бути призначено керівника, здатного зберегти все позитивне, досягнуте за останні роки, і забезпечити подальший розвиток підприємства.

Або буде проведено оперативно, з суворим дотриманням встановлених законом процедур, новий конкурс. Внаслідок конкурсу, в результаті чесної, прозорої конкуренції холдинг міг би або перейти у законну власність того, хто нині на ньому господарює і чимало зробив, щоб не допустити сповзання підприємства в прірву, або прийде новий, більш ефективний власник, якщо він запропонує кращі умови.

Але за будь-яких обставин мають бути забезпечені:

- подальший розвиток підприємства;
- ефективна прибуткова діяльність, збільшення платежів до бюджету;
- включення до зобов'язань нового власника потужного соціального пакета, який передбачав би, зокрема, заробіток працівників на рівні, не нижчому, ніж на таких самих підприємствах в передових країнах, медичне страхування та пенсійне забезпечення за рахунок підприємства, пільги на придбання житла, оздоровлення тощо;

- неухильне дотримання взятих новим власником зобов'язань, розрахованих не менш як на п'ять років.

Такою є позиція парламентської комісії у цьому питанні. І в дійсності вона не має нічого спільного з тим, про що фальшиво стверджують автори деяких публікацій у засобах масової інформації.

Євген МАРМАЗОВ,

голова Спеціальної контрольної комісії
Верховної Ради України
з питань приватизації.
16 січня 2009 року.

Звернення Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони до Президента України, Прем'єр-міністра України, Голови Верховної Ради України, Голови Національного банку України

За результатами комітетських слухань «Вплив світової економічної кризи на економіку України», що відбулися 26 листопада 2008 року, Комітетом Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони були направлені Рекомендації учасників слухань Президенту України, Прем'єр-міністру України, які, на жаль, повною мірою не реалізовані.

Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони ще раз звертає увагу вищого політичного керівництва держави на те, що через нездатність окремих ланок державної влади до оперативного реагування на загрози національній безпеці стрімко зростає політична нестабільність, ослаблюється система державного регулювання і контролю у сфері економіки, відбувається занепад провідних галузей промисловості, агропромислового комплексу, систем життєзабезпечення.

Обсяги промислового виробництва за 2008 рік скоротилися на 3,1 відсотка, що є найнижчим показником за останні 10 років. Інфляція за 2008 рік становить 22,3 відсотка, що є найвищим показником за останні вісім років. Від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі товарами за 11 місяців 2008 року сягнуло 17,7 млрд. дол. США, що на 85 відсотків більше, ніж за 11 місяців 2007 року.

Криза в економіці швидко трансформується в погіршення реального рівня життя громадян. Відбувається масове скорочення працюючих, знижується рівень заробітної плати, стрімкими темпами зростає її заборгованість. Вперше за останні вісім років розвитку України у 2008 році виникла заборгованість у бюджетному секторі. Знижуються відрахування до бюджету і соціальних фондів. Під загрозою виплата пенсій.

Стрімкі інфляційні процеси та неефективна політика Національного банку України призвели до ослаблення національної грошової одиниці, зниження конкурентоспроможності економіки і підризу зростання експорту.

Ухвалений Верховною Радою України антикризовий закон не вирішує проблемних питань, пов'язаних з реальним сектором економіки, стабільною діяльністю банківської системи.

Не здійснюється державна політика фінансування оборонно-промислового комплексу, оснащення Збройних Сил України новими зразками озброєння та військової техніки. На сьогодні Україна залишається чи не єдиною європейською країною, яка не розпочала комплексного переозброєння власних Збройних Сил.

Подальше нарощування зазначених негатив-

них тенденцій може призвести до колапсу національної економіки і суверенного дефолту України.

У разі невжиття невідкладних заходів Україна може бути відкинута у своєму розвитку на декілька десятиліть назад.

З метою забезпечення конституційних прав громадян, гарантування економічної безпеки держави, недопущення та мінімізації можливих збитків для економіки та фінансової системи України від світової фінансової кризи, з огляду на нагальну необхідність підвищення ефективності діяльності державних органів влади, **Комітет пропонує:**

Президенту України, відповідно до статті 106 Конституції України, звернутися з позачерговим посланням до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України.

Спільно з Кабінетом Міністрів України невідкладно вирішити питання щодо надійного постачання газу до України.

Кабінету Міністрів України і Національному банку України розробити та затвердити спільну програму антикризових заходів із виходу України з фінансово-економічної кризи.

Прем'єр-міністру України відповідно до пункту 12 статті 85 Конституції України невідкладно внести на розгляд Верховної Ради України кандидатури для призначення на посади Голови Антимонопольного комітету України, Голови Державного комітету телебачення та радіомовлення України, Голови Фонду державного майна України.

Кабінету Міністрів України розробити: комплексні заходи з метою адаптації економіки України до умов СОТ; програму зменшення негативного сальдо зовнішньої торгівлі;

стратегію енергетичної безпеки України в сучасних умовах;

програму обслуговування зовнішнього державного і корпоративного боргу;

державну програму приватизації.

Вищезазначені заходи затвердити в устано-

вленому законодавством порядку.

Кабінету Міністрів України проаналізувати ефективність виконання державних програм розвитку Збройних Сил України, розвитку озброєння і військової техніки (стаття 9 Закону України «Про оборону України»). За результатами аналізу вжити відповідних заходів та поінформувати Верховну Раду України.

За дорученням членів комітету

Анатолій ГРИЦЕНКО,
голова комітету.

Не допустити руйнування транспортної галузі

Лідер депутатської фракції Блоку Литвина у Верховній Раді **Ігор Шаров (на знімку)** підписав звернення на адресу Першого віце-прем'єр-міністра України Олександра Турчинова з проханням в інтересах держави вжити термінових заходів зі стабілізації ситуації на «Укрзалізниці».

Як повідомила прес-служба керівника фракції, зокрема, Ігор Шаров звернув увагу Олександра Турчинова на ситуацію на «Укрзалізниці» у зв'язку із проведенням керівництвом Міністерства транспорту й зв'язку України структурних змін, які «можуть призвести до руйнування галузі».

Голова фракції Блоку Литвина висловив здивування з приводу того, що, незважаючи на численні протести фахівців залізничного транспорту, Генпрокуратури та рішення Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко, викладене в протоколі зустрічі із представниками профспілок транспортної галузі від 25.04.2008 р., до цього часу не скасовано наказ Мінтрансзв'язку від 18.04.2008 р. №463 «Про внесення змін до переліку підприємств, установ і організацій, що входять у сферу управління Міністерства транспорту і зв'язку України».

Ігор Шаров нагадує, що всупереч Закону України «Про залізничний транспорт» з єдиного технологічного комплексу з диспетчерським управлінням залізничного транспорту України було вилучено низку підприємств, що забезпечують перевезення вантажів. Йдеться про Український державний центр з експлуатації спеціалізованих вагонів «Укрспецвагон», Український державний центр залізничних рефрижераторних перевезень «Укррефтранс», Український державний центр транспортного сервісу «Ліски» із загальним парком гостродефіцитних вагонів більш як 20 тисяч одиниць. У результаті такого рішення в період найбільших обсягів залізничних перевезень вагони «Укрзалізниці» перебували в довгостроковій оренді за рубежем, що призвело до значних фінансових і тимчасових втрат під час транспортування вітчизняних вантажів.

Крім того, йдеться у зверненні Ігоря Шарова, Мінтрансзв'язку перебрав на себе керування Українським центром механізації шляхових робіт, де зібрані найсучасніші рейкові машини, придбані на кредити Європейського банку реконструкції й розвитку, зобов'язання з виплати яких відповідно до кредитного договору несе «Укрзалізниця». Цей центр виконує основні роботи з механізованого ремонту шляхів, що є основою інфраструктури залізниць і безпеки рухів поїздів.

Окремо сказав Ігор Шаров і про останню ініціативу Мінтрансзв'язку — передавання пакетів акцій низки відкритих акціонерних товариств із ремонту рухомого складу і спеціальних шпальних заводів з оперативного управління «Укрзалізниці» в департамент залізничного транспорту міністерства, що через специфіку своєї діяльності не зможе повноцінно виконувати покладені на нього функції. Наслідком цього може бути різке збільшення витрат на ремонт рухомого складу і шляхів, а відповідно — збільшення собівартості перевезень.

Міністерством також ініційовано програму реформування залізничного транспорту, що передбачає створення єдиного державного підприємства на 400 тисяч осіб, що не відповідає сучасним вимогам розвитку транспорту й директивам ЄС щодо розвитку залізниць в європейській співдружності. Проект програми не підтримують ані залізничники, ані профспілки залізничної галузі.

Ігор Шаров зазначає, що всі перераховані вище дії Мінтрансзв'язку, спрямовані на зміну вертикально-інтегрованої системи управління залізничним транспортом, негативно позначаються на керуванні галузі й економічному стані залізниць і надалі можуть створити соціальне напруження в колективах залізничників.

Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для розслідування корупційних дій посадових осіб, які перешкоджають поверненню 16-ти вертольотів МІ-8 МТ (МТВ) до складу Сухопутних військ Збройних Сил України, переданих в оренду закритому акціонерному товариству «Українські вертольоти»

Відповідно до частини третьої статті 89 Конституції України, статті 87 Регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України **постановляє**:
1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України для розслідування корупційних дій посадових осіб, які перешкоджають поверненню 16-ти вертольотів МІ-8 МТ (МТВ) до складу Сухопутних військ Збройних Сил України, переданих в оренду закритому акціонерному товариству «Українські вертольоти» (далі — Тимчасова слідча комісія).

2. Завданням діяльності Тимчасової слідчої комісії є визначення кола і ступеня відповідальності посадових осіб Секретаріату Президента України, Міністерства оборони України, Збройних Сил України, Міністерства транспорту та зв'язку України, Генеральної прокуратури України та інших державних структур, які своїми діями або бездіяльністю створили корупційне підґрунтя для передачі в оренду (та подовження дії договору оренди) закритому акціонерному товариству «Українські вертольоти» 16-ти вертольотів МІ-8 МТ (МТВ) із складу Сухопутних військ Збройних Сил України на невідгдних для держави умовах.

Наслідком таких дій вже стало зниження боєздатності Сухопутних військ Збройних Сил України, а також нанесення державі збитків в особливо великих розмірах. Усі заходи щодо повернення вертольотів до складу Збройних Сил України були зведені нанівець у 2008 році Міністерством оборони України за прямими вказівками Секретаріату Президента України.

Численні звернення народних депутатів України до Президента України, Кабінету Міністрів України, Генеральної прокуратури України, а також неодноразовий розгляд цього питання на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони не дали результатів. А відтак, хоча держава продовжує щодня нести збитки, що підтверджено в ході слідства, кримінальну справу із розслідування цього питання вже вдруге закрито начальником Військової служби правопорядку у Збройних Силах України — начальником Головного управління Військової служби правопорядку Збройних Сил України.

3. Визначити, що кількісний склад Тимчасової слідчої комісії становить 10 народних депутатів України виходячи із забезпечення такого представництва в її складі: один представник від п'ятдесяти народних депутатів України, але не менш як по одному народному депутату України від кожної депутатської фракції.

4. Обрати головою Тимчасової слідчої комісії народного депутата України КУЗЬМУКА Олександра Івановича, заступником голови Тимчасової слідчої комісії — народного депутата України МАЛІЧА Олега Володимировича.

5. Обрати до складу Тимчасової слідчої комісії таких народних депутатів України:
БОБИЛЬОВ Олександр Фадійович - фракція Блоку «НАША УКРАЇНА - НАРОДНА САМООБОРОНА»;
ГРИНЕВЕЦЬКИЙ Сергій Рафаїлович - фракція «Блок Литвина»;
КОЗАК Володимир Васильович - фракція Партії регіонів;
ПЕТРУК Микола Миколайович - фракція «Блок Юлії Тимошенко»;
ПРОКОПЧУК Юрій Володимирович - фракція «Блок Юлії Тимошенко»;
СУПРУНЕНКО Олександр Іванович - фракція Партії регіонів;
ТУЛУБ Сергій Борисович - фракція Партії регіонів;
ЦАРЬКОВ Євген Ігорович - фракція Комуністичної партії України.

6. Секретаріату Президента України, Міністерству оборони України, Міністерству транспорту та зв'язку України, Генеральній прокуратурі України, закритому акціонерному товариству «Українські вертольоти» з держанням вимог законів України «Про статус народного депутата України», «Про державну таємницю» забезпечити доступ членів Тимчасової слідчої комісії до інформації, матеріалів і документів, що стосуються предмета діяльності Тимчасової слідчої комісії.

7. Матеріально-технічне, кадрове, інформаційне та організаційне забезпечення роботи Тимчасової слідчої комісії покласти на Апарат Верховної Ради України.

8. Визначити термін діяльності Тимчасової слідчої комісії — три місяці з дня прийняття цієї Постанови.

9. Звіт Тимчасової слідчої комісії про виконану роботу заслухати на пленарному засіданні Верховної Ради України не пізніше двомісячного терміну з дня прийняття цієї Постанови.

10. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ.
15 січня 2009 року,
№ 897-VI.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про Заяву Верховної Ради України з приводу подій у місті Мумбаї

У зв'язку з трагічними подіями внаслідок кривавих терактів у індійському місті Мумбаї Верховна Рада України **постановляє**:

1. Схвалити Заяву Верховної Ради України у зв'язку з трагічними подіями внаслідок кривавих терактів у індійському місті Мумбаї (додається).

2. Текст Заяви невідкладно надіслати в установленому порядку державному керівництву Республіки Індія.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ.
14 січня 2009 року,
№ 864-VI.

ЗАЯВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ у зв'язку з трагічними подіями внаслідок кривавих терактів у індійському місті Мумбаї

Верховна Рада України рішуче засуджує жорстокі криваві теракти, які трапилися наприкінці листопада 2008 року в індійському місті Мумбаї і призвели до великої кількості невинних жертв. Трагедія у Мумбаї ще раз підтверджує актуальність подальшої консолідації зусиль світової спільноти у боротьбі з міжнародним тероризмом — однією з найгостріших проблем сьогодення.

Сподіваємося, що ці трагічні події прискорять розгляд в Організації Об'єднаних Націй всеосяжної контртерористичної стратегії ООН та якнайшвидше її ухвалення.

Висловлюємо найглибші та найщиріші співчуття родинам жертв мумбайських терактів і нашу повну солідарність з дружнім індійським народом в його протистоянні терористичній загрозі.

Верховна Рада України поділяє біль зі своїми колегами з Ради штатів та Народної палати Парламенту Індії.

м. Київ.
14 січня 2009 року.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про розроблення Загальнодержавної програми технічного та матеріального переоснащення і соціального розвитку державних аварійно-рятувальних служб Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи

На виконання статті 3 Конституції України, згідно з якою людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, статті 16 Конституції України, згідно з якою забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України є обов'язком держави, виходячи з інтересів національної безпеки щодо забезпечення екологічно та техногенно безпечних умов життєдіяльності людини і суспільства, а також з метою впровадження основних принципів державної політики щодо діяльності державних аварійно-рятувальних служб (формувань), забезпечення їх перспективного розвитку на рівні передових світових досягнень, забезпечення ефективного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, цілеспрямованого використання бюджетних коштів, передбачених на ці цілі, Верховна Рада України **постановляє**:

1. Кабінету Міністрів України до 1 квітня 2009 року розробити та подати на розгляд Верховної Ради України проект Загальнодержавної програми технічного та матеріального переоснащення і соціального розвитку державних аварійнорятувальних служб Мі-

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про відзначення 100-річчя першої прижиттєвої діагностики гострого інфаркту міокарда

У вересні 2009 року виповнюється 100 років всесвітньо визнаній першій прижиттєвої діагностики гострого інфаркту міокарда вітчизняними клініцистами В. П. Образцовим і М. Д. Стражеском. Зважаючи на високу поширеність та смертність від інфаркту міокарда в Україні, на необхідність посилення уваги до подальшої реалізації Державної програми запобігання та лікування серцево-судинних і судинно-мозкових захворювань на 2006-2010 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2006 року N 761, і Програми профілактики і лікування артеріальної гіпертензії в Україні, затвердженої Указом Президента України від 4 лютого 1999 року N 117/99, Верховна Рада України **постановляє**:

1. Запропонувати Президенту України Ющенку В. А. оголосити 2009 рік «Роком боротьби з інфарктом міокарда в Україні».

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України розробити заходи щодо відзначення 100-річчя першої прижиттєвої діагностики в Україні гострого інфаркту міокарда, якими, зокрема, передбачити:

здійснення всебічного аналізу ходу виконання Державної програми запобігання та лікування серцево-судинних і судинно-мозкових захворювань на 2006-2010 роки і Програми профілактики і лікування артеріальної гіпертензії в Україні та здійснити практичні дії щодо їх реалізації;

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про запровадження мораторію на виселення редакцій друкованих засобів масової інформації, закладів культури, у тому числі бібліотек, видавництв, книгарень, підприємств книгорозповсюдження

Зважаючи на те, що сьогодні у м. Києві та інших регіонах України відбувається виселення редакцій друкованих засобів масової інформації, закладів культури, у тому числі бібліотек, видавництв, книгарень, підприємств книгорозповсюдження з приміщень, які вони займали на законних підставах упродовж десятків років, та з метою розвитку вітчизняної книговидавничої справи, створення сприятливих умов для друкованих засобів масової інформації, закладів культури, суб'єктів господарювання, що спеціалізуються на виданні, виготовленні та розповсюдженні книговидавничої продукції, Верховна Рада України **постановляє**:

1. Органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування тимчасово, до схвалення відповідного закону:

припинити прийняття рішень та призупинити виконання раніше прийнятих рішень про виселення редакцій друкованих засобів масової інформації, закладів культури, у тому числі бібліотек, видавництв, книгарень, підприємств книгорозповсюдження із займаних ними на законних підставах приміщень державної та комунальної власності;

не допускати практики безпідставного розірвання чи припинення договорів оренди з редакціями друкованих засобів масової інформації, закладами

ністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи на 2010-2014 роки (далі — Загальнодержавна програма).

2. У зазначеному проекті Загальнодержавної програми:

визначити основні напрями діяльності у сфері технічного та матеріального переоснащення і соціального розвитку державних аварійно-рятувальних служб;

запровадити науково-технічне забезпечення розвитку державних аварійно-рятувальних служб, використовуючи вітчизняні наукові розробки, новітні технології та виробничу базу;

передбачити заходи щодо технічного та матеріального переоснащення державних аварійно-рятувальних служб, використовуючи вітчизняні досягнення у виробництві.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ.
14 січня 2009 року,
№ 863-VI.

проведення у вересні 2009 року національного конгресу кардіологів України;
заходи щодо зміцнення матеріально-технічної бази Національного наукового центру «Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска» та Національного інституту серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова Академії медичних наук України;
здійснення Міністерством охорони здоров'я України, Національною академією наук України, Академією медичних наук України інформаційно-профілактичних заходів щодо лікування інфаркту міокарда серед населення;
випуск ювілейної монети Національного банку України у зв'язку із цією датою.

3. Рекомендувати Державному комітету телебачення і радіомовлення України організувати цикли тематичних телевізійних і радіопередач, забезпечити широке висвітлення в засобах масової інформації заходів з відзначення 100-річчя першої прижиттєвої діагностики в Україні гострого інфаркту міокарда, забезпечити підготовку спеціальних передач про видатних учених, колективи наукових медичних установ, які працюють у цій галузі.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ.
15 січня 2009 року,
№ 873-VI.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про запровадження мораторію на виселення редакцій друкованих засобів масової інформації, закладів культури, у тому числі бібліотек, видавництв, книгарень, підприємств книгорозповсюдження

культури, у тому числі бібліотеками, видавництвами, книгарнями, підприємствами книгорозповсюдження, а також закріпити за ними переважне право на укладення договору оренди на новий строк.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України: затвердити нормативи мінімального забезпечення громадян книготорговельними послугами в кожній адміністративно-територіальній одиниці; розробити порядок розміщення книжкових магазинів у будівлях державної власності та встановлення пільгових ставок орендної плати за наймання у цих будівлях площ, які використовуватимуться для продажу книговидавничої продукції;

невідкладно розробити проект закону щодо заборони виселення редакцій друкованих засобів масової інформації, закладів культури, у тому числі бібліотек, видавництв, книгарень, підприємств книгорозповсюдження із займаних ними на законних підставах приміщень державної та комунальної власності.

3. Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ.
16 січня 2009 року,
№ 901-VI.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про спеціальну доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Стан дотримання Україною міжнародних стандартів у галузі прав і свобод людини»

Заслухавши відповідно до частини третьої статті 18 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» представлену Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини Карпачовою Н. І. спеціальну доповідь «Стан дотримання Україною міжнародних стандартів у галузі прав і свобод людини», Верховна Рада України **постановляє**:

1. Взяти до відома спеціальну доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Стан дотримання Україною міжнародних стандартів у галузі прав і свобод людини».

2. Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України вжити подальших заходів щодо приведення національного законодавства в галузі прав людини у відповідність із міжнародними стандартами та взятими Україною міжнародними зобов'язаннями, виконання рекомендацій Ради ООН з прав людини та інших органів ООН, висловлених

за результатами розгляду періодичних доповідей України.

3. Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо поширення інформації в українському суспільстві стосовно рекомендацій відповідних органів ООН з метою поглиблення правосвідомості населення України, активізації структур громадянського суспільства, підвищення відповідальності органів влади, їх посадових осіб у забезпеченні прав і свобод людини.

4. Опублікувати в газеті «Голос України» виступ Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини під час представлення спеціальної доповіді «Стан дотримання Україною міжнародних стандартів у галузі прав і свобод людини».

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ.
16 січня 2009 року,
№ 893-VI.

Газові домовленості будуть чинні

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Справді, будь-який результат, який привезла б із Москви Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко, був би критично сприйнятий її політичними опонентами. Не уклала б контракти — казали б про те, що не впоралася з елементарними обов'язками, і потрібно терміново відправити у відставку уряд. Уклала угоди на озвучених нині умовах — губить економіку, і знову ж відставка за прем'єркою плаче. Уторгувала б газ по 50 доларів — звинуватили б у зраді національних інтересів і таємному продажу Росії газотранспортної системи країни. Це як у бородатому анекдоті про єврейську маму, котра попереджала свого сина про те, що хоч би яку дівчину він привів у родину, вона заздалегідь їй не сподобається.

У свою чергу, прем'єр будь-який результат у Москві також зуміла б обіграти на свою користь, показавши хто винуватий у тому, що все сталося так, як сталося. Знаючи здібності Юлії Володимирівни, хтось у цьому сумнівається?

Крім того, активно розкручується досить далека від обивателя тема війни між прем'єркою і знищеним нею газовим посередником. Уже опубліковано документи про те, що «Нафтогаз» «заволодів» боргом «Росукренерго» перед «Газпромом» і тепер забере весь його газ із власних сховищ...

А тим часом, слухаючи публічні баталії високопоставлених чиновників, директори підприємств ворожать на ка-

вовій гуші про те, яку ж ціну за газ їм, зрештою, доведеться платити, і чи виживуть вони в умовах економічної кризи. А населення тривожно завмерло, очікуючи страшних цифр у платіжках за квартири.

Поки нагорі домовляються, ходять наполегливі чутки про те, що заводам і комбінатам пропонуватимуть фіксовані річні обсяги споживання. У протилежному разі — їх будуть штрафувати. Такий нібито намір «Нафтогазу». Українські підприємства (багато які у період газової кризи вже зазнали мільйонних збитків) переймаються одним запитанням: чи зможуть вони взагалі купувати газ і продовжувати працювати? Відповіді на нього поки немає.

Що стосується населення, то Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко заявляє, що немає підстав для підвищення цін на газ для населення у 2009 році.

Тим часом на початку січня голова Національної комісії регулювання електроенергетики (НКРЕ) Валерій Кальченко відправив на адресу Кабінету Міністрів України лист, в якому розглядає можливість спрощення диференціації роздрібних цін на газ для населення і планує їхнє поетапне підвищення з лютого.

Відповідно до документа, комісія, зокрема, пропонує поділити споживачів на дві групи: споживачі, що використовують газ для готування їжі й підігрів води (перша група), і так звані комплексні споживачі, що використовують природний газ також для опалення (друга група). До того ж ціну на газ для другої групи пропонується зрівняти з ціною газу, що відпускається підприємствам комунальної теплоенергетики.

Пропонується провести підвищення роздрібних цін на газ

для населення у два етапи — з 1 лютого і з 1 травня. На першому етапі вартість газу для споживачів першої групи пропонується підвищити на 25 відсотків — до 618,75 гривні за тис. куб. м, для споживачів другої групи (комплексні) — встановити на рівні 872,78 гривні за тис. куб. м (на рівні ціни, встановленої для підприємств ТКЕ).

На другому етапі вартість газу для споживачів першої групи пропонується знову підвищити на 25 відсотків — до 773,44 гривні за тис. куб. м, для споживачів другої групи (комплексні) — встановити на рівні 1273 гривні за тис. куб. м. Таку само ціну на газ із 1 травня пропонується встановити для теплокомуненерго.

Торік НКРЕ двічі переглядала диференційовані роздрібні ціни на газ для населення. Останнє підвищення на 35 відсотків набуло чинності з 1 грудня...

Яна СТАДІЛЬНА.

ФОТОФАКТ

У Львові біля стін Генерального консульства Російської Федерації пікетники — працівники ЛАЗа й активісти партії «Свобода» — вимагали знайти братів Чуркіних, співвласників автозаводу, котрі не виконують інвестиційних зобов'язань.

Фото
Маркіяна ЛИСЕЙКА
(Укрінформ).

Санкції із спеціальним винятком

На офіційному сайті Кремля з'явився указ президента РФ Дмитра Медведєва «Про заходи із заборони постачань Грузії військового і подвійного призначення». На перший погляд, нічого надзвичайного, особливо якщо виходити з приказки про «свою руку — владику»: глава держави, напевно, може заборонити вітчизняним «торговцям зброєю» збивати капітал на озброєнні країни, яку призначено на роль стратегічного ворога. Але другий пункт указу викликає щонайменше подив.

Президент вимагає від уряду стежити за тим, чи не порушують його «вето» іноземні держави, і, в разі встановлення фактів непослуху, коли, на погляд Москви, постачання призведе до дестабілізуючого нагромадження озброєння і військової техніки або до сприяння регіональній нестабільності, застосовувати до цих країн «спеціальні економічні санкції». Більше того, Росія припинить військово-технічну співпрацю з державами, які, попри застереження Кремля, наважаться продавати Грузії зброю російського чи радянського виробництва.

У Тбілісі з іронією поставилися до погрозу спеціальними санкціями, адже основними партнерами Грузії у військово-технічній співпраці є країни НАТО: вони не дуже перейматимуться гризними попередженнями Москви. Не сумніваються тут і в продовженні співробітництва в цій сфері з Україною, Ізраїлем та деякими країнами Азії, оскільки спеціальні міжнародні організації не висловили проти нього протесту. За всієї поваги до Кремля він не може одноосібно диктувати іншим країнам свою волю.

Здивувалися такої постановці питання і в Міноборони України. Директор департаменту розробок і закупівель озброєнь Володимир Грек заявив журналістам, що військово-промислові комплекси України і Росії дуже залежать один від одного, але якщо указ Медведєва матиме наслідки, то «шукатимемо інших партнерів у Європі». Пан Грек зауважив при цьому, що «ми досі ніколи не заважали нашим підприємствам виконувати замовлення російського міністерства оборони. Але якщо почнеться конфронтація, то нам доведеться щось робити...». До речі, за словами директора департаменту, нині Україна не здійснює постачань до Грузії, бо не

має замовлень. Але якщо такі надійдуть, то їх неодмінно розглянуть, бо Україна, продаючи зброю Тбілісі, нічого не порушує. Звісно, якщо не зважати на указ російського головнокомандувача. Але це той випадок, коли указ нам не накаж...

Цікаво, що «заборонний» документ Дмитра Медведєва з'явився під час розгортання скандалу довкола тієї ж самої теми — постачання озброєння, але цього разу головним його фігурантом виявилася... сама Росія. Азербайджан звинуватив її у передачі зброї і військової техніки Вірменії: вартість «подарунка» начебто сягає 800 мільйонів доларів. Оскільки конфлікт у Нагірному Карабасі досі не врегульовано, а Баку і Єреван перебувають у стані хоч і замороженої, але війни, то, м'яко кажучи, не зовсім зрозуміла логіка такого кроку. Тим паче що Росія є співголовою Мінської групи ОБСЄ із врегулювання цього конфлікту.

У такому контексті якраз і доречно згадати про «спеціальні санкції», адже саме Дмитро Медведєв був ініціатором листопадової зустрічі у Підмосков'ї вірменського та азербайджанського президентів, які підписали декларацію про мирне розв'язання «карабаської проблеми». Цей «важливий зовнішньополітичний успіх Москви», як було охарактеризовано в російських ЗМІ підписання «під патронатом» пана Медведєва першого за роки протистояння спільного документа двох конфліктуючих сторін, якимось зовсім не в'яжеться з «дестабілізуючим нагромадженням озброєння в регіоні нестабільності».

Першим про передачу російського озброєння Вірменії повідомив один з азербайджанських телеканалів: він процитував главу прес-служби Міноборони РФ Олександра Петруніна, котрий начебто підтвердив цей факт, пояснивши його відповідною угодою. Трохи пізніше було оприлюднено список зброї і військової техніки: за даними азербайджанських ЗМІ, вказані у цьому списку види зброї було передано 2008 року за підписом заступника командувача військ Північно-Кавказького військового округу генерал-лейтенанта В'ячеслава Головченка. В переліку, зокрема, значиться 21 танк Т-72, 9 од. РСЗО 9К51 БМ-21 «Град», 5 од. 100 мм гармат «Рапіра», 210 од. ракет «Куб» та багато інших цінних для ведення бою «дрібниць». Зрозуміло, що повідомлення про такий шедрий «презент» обурило офіційний Баку. В МЗС для роз'яснень викликали посла РФ в Азербайджані Василя Істратова: дипломат пообіцяв «перевірку даного факту». І вона не забарилася...

На першому її етапі очевидні службові неприємності спіткали «балакучого» полков-

ника Олександра Петруніна: тимчасовий виконувач обов'язків начальника управління прес-служби й інформації Міноборони РФ Олександр Дробишевський заявив журналістам, що той «за посадовими обов'язками не мав права давати такі коментарі». За власною ж службою полковник Дробишевський ствердив, що жодного підтвердження передачі зброї Вірменії не було. Мовляв, усе це інформаційна провокація. Такої само думки і його вірменський колега — прес-секретар оборонного відомства Сейран Шахсуварян, який взагалі «не розуміє, звідки взялися такі дані».

Тим часом журналістам «Комерсанту» вдалося дізнатися, що не всі в Єревані однозначно заперечують «незрозумілу дезінформацію». Вірменські експерти не виключають «гуманітарної» військової допомоги з боку Росії і пояснюють її благородною метою: Москва таким чином хотіла зберегти баланс сил на Південному Кавказі, адже торгівля нафтою дає можливість Азербайджану без проблем нарощувати свою військову потугу.

Доки триває цей млявий «обстріл» у відповідь, «важка артилерія» РФ мовчить, очевидно, шукає солідніших аргументів для «канонади». Одна справа — звинуватити Україну без доказів і зовсім інша — знайти докази власної невинуватості.

У МЗС Азербайджану нам прокоментували ситуацію довкола цього інциденту: «Проведене у зв'язку з повідомленням ЗМІ розслідування дає досить підстав для висновку про те, що озброєння справді було передано Вірменії зі 102 російської військової бази в Гюмрі. Це порушує відповідні резолюції СБ ООН з Нагірного Карабаху, а також резолюцію Генасамблеї ООН від 14 березня 2008 року «Про становище на окупованих територіях Азербайджану». Дії Росії викликають у нас особливу стурбованість у контексті відносин дружби і співробітництва між Баку і Москвою і посередницької ролі РФ у врегулюванні карабаського конфлікту. Азербайджанська сторона закликає Росію здійснити всі можливі заходи для усунення наслідків передачі озброєння».

Залишається додати, що нинішня «інформаційна провокація» не перша. У 1996 році Росія вже передавала Вірменії зброю на мільярд доларів. І хоч у Москві довго спростовували цей факт, згодом змушені були його підтвердити. Кажуть, усе в історії повторюється. Не виключено, що й цього разу все відбудеться саме так. Напевно, перш ніж стежити за іншими, треба покінчити в себе з політикою «подвійного призначення».

Людила КОХАНЕЦЬ.

СПОРТ

Як єдина команда

Позавчора в Будинку футболу відбулася розширена нарада представників УЄФА, ФФУ, Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту, дирекції НСК «Олімпійський» та проектної команди реконструкції столичного стадіону. Інспектори проаналізували динаміку змін на головній арені Євро-2012, визнавши її позитивною.

У засіданні участь брали — президент ФФУ Григорій Суркіс, міністр Мінмолдспорту Юрій Павленко, керівник Департаменту з питань стадіонів і безпеки Марк Тіммер, директори домашніх арен англійських клубів «Арсенал» та «Ліверпуль» Джон Бітті та Джек Пойнтон, а також експерти УЄФА Давид Петріашвілі й Бен Веєнбрінк та інші.

Інспектори Європейського футбольного союзу висловили своє задоволення ходом робіт із реконструкції НСК «Олімпійський», котрий 2012 року прийматиме фінальний матч чемпіонату Європи. Зокрема, відзначено, що з кінця листопада 2008 року — у відповідності з графіком — тривають будівельні роботи на нижньому ярусі стадіону. На цей момент повністю завершено обстеження стану існуючих споруд, а також розроблено оновлений генплан функціонування головної спортивної арени країни під час проведення Євро-2012.

Генеральний проектувальник проаналізував вісім варіантів для досягнення максимальної місткості «Олімпійського». І врешті-решт був обраний проект, відповідно до якого, так звана чиста місткість арени до Євро-2012 складатиме 63 467 глядачів (повна місткість — 69 423). Крім того, за результатами державного тендеру були визначені дві консалтингові компанії для супроводу реконструкції — Strategic Leisure (Велика Британія) і Pouyt Architects (Фінляндія).

— Виконання українською стороною своїх зобов'язань з реконструкції НСК «Олімпійський» на цей момент ми оцінюємо виключно позитивно, — зазначив Марк Тіммер. — Ми задоволені тим, як вирішуються проблемні питання, на яких ми акцентували увагу під час попереднього візиту в листопаді 2008 року. Звісно, основна маса робіт ще попереду, і нам усім доведеться докласти великих зусиль. Однак уже тепер можемо констатувати, що реконструкція стадіону йде за графіком. Якщо позитивна динаміка зберігатиметься і надалі, то в травні ми зможемо рапортувати перед Виконавчим комітетом УЄФА: стадіон у Києві зводиться належним чином і в разі подальшого дотримання графіку робіт буде введений в експлуатацію у необхідні терміни, а саме — до червня 2011 року.

— Чи не вперше ми чуємо від експертів УЄФА з питань стадіонів такі схвальні відгуки, — зазначив Григорій Суркіс. — Це свідчення того, що нині українська сторона працює як єдина команда, а наша країна впевнено просувається до своєї мети...

«Шахтар» розпочав продаж квитків на перший матч 1/16 фіналу Кубка УЄФА з «Тоттенгемом», що пройде 19 лютого в Донецьку. Вартість квитків на цю гру — від 10 до 200 грн., повідомляє офіційний сайт «Шахтаря».

Дирекція Прем'єр-ліга України затвердила графік реєстрації та заявлення футболістів команд клубів на участь у весняній частині змагань сезону— 2008/2009.

У перший день заявкового періоду — 28 січня — процедуру проходитимуть «Динамо», «Металіст», «Шахтар»; 23 лютого — «Арсенал», «Іллічівець», «Львів», «Таврія», «Харків»; 24 лютого — «Карпати», «Кривбас», «Зоря», «Чорноморець»; 25 лютого — «Ворскла», «Дніпро», «Металург» (Донецьк), «Металург» (Запоріжжя).

В. Б.

ОГОЛОШЕННЯ

Ухвалою Господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1, суддя Ореховська О. О.) від 23.12.2008 р. у справі №23/95 порушено справу про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Мегахім» (39617, Полтавська область, м. Кременчук, вул. 40 років Жовтня, буд. 2/7, код ЄДРПОУ 32946299).

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Чорнокондратенко Інесь Петрівну (ліцензія серія АВ №347073 від 19.07.2007 р., 39602, Полтавська область, м. Кременчук, вул. В. Бойко, буд. 13, офіс 12) та введена процедура розпорядження майном боржника.

Генеральна прокуратура просить Львівський окружний адмінсуд зобов'язати экс-голову Львівського апеляційного адмінсуду Ігоря Зварича особисто бути присутнім під час розгляду в суді його позовів, заявив заступник Генерального прокурора Ренат *КУЗЬМІН (на фото) (Укрінформ)*

У Харківській області розпочато оперативну перевірку ходу погашення боргів підприємств перед Пенсійним фондом *(Укрінформ)*

У НОМЕР

► *КИЇВ*

Проїзд через столицю стане платним. Щоправда, не раніше 2011 року

Київська міська рада затвердила введення збору з транзитного транспорту на в'їздах у столицю. За це рішення вчора проголосувало 99 із 118 депутатів Київради, присутніх у залі. Перед уведенням цього збору КП «Київдорсервіс» повинне, зокрема, збудувати автотранспортні термінали та встановити спеціальне устаткування на в'їздах у місто. За попередньою інформацією, на будівництво терміналів піде від двох до трьох років, і тому стягнення збору можна буде запровадити не раніше 2011 року. Розмір збору поки що невідомий, **передає УНІАН.**

► *ХЕРСОНЩИНА*

Голосуй за бізонів!

Біосферний заповідник Асканія-Нова претендує на звання переможця в конкурсі «Чудеса світу». Унікальний природний об'єкт з величезним розмаїттям рослинного та тваринного світу, створений у позаминулому столітті німецькими колоністами Фальц-Фейнами, став єдиним, що витримав відбірні змагання серед номінантів від України. З-поміж країн колишнього СРСР до другого туру увійшли ще два об'єкти: російське озеро Байкал і білоруське Нароч. Остаточну сімку переможців визначить інтернет-голосування, яке триватиме 7 липня 2009 року. Очікується, що в голосуванні візьмуть участь понад мільярд осіб.

Алла БРУСИЛОВА.

► *ХМЕЛЬНИЧЧИНА*

Вівчарка врятувала довгожителя

Днями зник 90-річний дідусь з села Нестерівці Дунаєвецького району, який останнім часом страждав на затмарення свідомості. Хтось з сусідів бачив, як старий шов до лісу. На допомогу направили декілька груп міліціонерів, але пошуки були безрезультатними. Тоді правоохоронці вирішили залучити до роботи службових собак. Вівчарка на прізвисько Багіра разом зі своїм господарем Максимом Ченашем у кінологічній службі УМВС у Хмельницькій області вже третій рік. Обоє служили й на миротворчій базі у Косово. Ченашу та його колезі Вдовіну чотири години поспіль довелося ходити лісом за Багірою, яка то йшла вперед у хаші, то поверталася назад майже до самісінького будинку. Нарешті собака знайшла одну галозу, яку загубив знесилений дідусь. Ще кілька годин — і за лісом біля сусіднього села працівники міліції на полі у височезній траві таки знайшли зниклого.

Як не дивно, за три доби на холоднечі дідусь лише відморозив собі пальці ніг. Міліціонери, не гаючи часу, розвели багаття і почали розтирати йому руки та ноги. Наразі довгожитель перебуває у Дунаєвецькій райлікарні.

Віра ШПИЛЬОВА.

Наші діти не люблять схем

Краще за них розв'язують задачі японці та китайці

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Україна брала участь у змаганнях уперше і, на відміну від решти, абсолютно не впливала ані на визначення завдань, ані на відбір шкіл для тестування. За сприяння фонду «Відродження» та фінансової підтримки проекту Світового банку «Рівний доступ до якісної освіти» можливість перевірити свої знання отримало більш як дев'ять тисяч українських школярів зі 149 учбових закладів, половина з яких розташована в селах. До речі, зміст запропонованих завдань на дві третини відрізнявся від українських навчальних програм, тож школярі мали продемонструвати, серед іншого, високий рівень загальних знань. — Ми свідомо пішли на цей крок, — каже заступник міністра. — З метою визначити і порівняти рівень обізнаності наших дітей з цих дисциплін на тлі інших країн, виявити проблеми, запропонувати ефективні зміни до навчальних програм і системи підготовки педагогів. Знання оцінювали за 1000-бальною шкалою. За результатами всіх країн-учасниць розрахували середній міжнародний бал, який цього разу був на рівні п'яти сотень. Наші юні математики в «командному заліку» набрали 469 балів у групі четвертокласників та 462 у групі восьмикласників (з природознавства — 474 і 485 балів відповідно). Вітчизняні досягнення в молодшій школі можна порівняти з результатами Йорданії (482 бали), Норвегії (487) та Вірменії (488). Краще за українців розв'язували задачі діти з Сінгапуру, китайських Тайбея і Гонконга, а також Японії. Дослідження ще раз продемонструвало певний розрив між шкільною теорією і практикою. Приміром, тільки третина учнів молодших класів змогла виконати завдання на застосування теорії до реальних ситуацій повсякденного життя. Інколи виникали несподівані труднощі: непризвичаєні до всіляких схем і графіків малюки не змогли за малюнком спідометра визначити швидкість машини. Вочевидь, сімейне авто — це не тільки засіб пересування, а й засіб просування в науці! Під час анкетування учасників виявили й деякі інші секрети успіху. Серед українських школярів вищих результатів досягли діти, які мають батьків з вищою освітою. Кращі знання виявили щасливі власники домашнього комп'ютера та шанувальники Всесвітнього павутиння. На жаль, паперові «джерела знань» поволі втрачають свою популярність. Тільки дев'ять відсотків наших четвертокласників та 12 відсотків восьмикласників зазначили, що мають удома більш як дві сотні книжок.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Зі стовбуром на роботі безпечніше

На шахті «Молодогвардійська» ВАТ «Краснодонвугілля» завершено реконструкцію повітряподавального стовбура. Його експлуатація дасть змогу значно поліпшити провітрювання гірничих виробок та істотно підвищить безпеку шахтарів. Будувати об'єкт почали ще в 1971-му, але через кілька років законсервували через відсутність фінансування. У 2008-му в рамках довгострокової програми розвитку підприємства керівники «Краснодонвугілля» прийняли рішення розморозити довгобуд.

Улітку законсервований стовбур розкрили, підняли з нього десятки тонн металоконструкцій, залишених ще в 70-ті, відкачали величезний обсяг води. З серпня по грудень бригади прохідників здолали більш як 250 метрів гірничих виробок. Орловська ділянка, де відкрито стовбур, — одна з найбільших на шахті «Молодогвардійська». Запаси коксівного вугілля тут оцінюють у шість мільйонів тонн.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

ФОТОФАКТ

У Чернігові заступник голови Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка Микола Нестерчук (праворуч) вручив грамоту просвітянину, автору кількох книжок Сергію Горобцю.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

Перше шкільне новосілля — спортивне

У райцентрі Черняхів введено в експлуатацію першу чергу загальноосвітньої школи І-ІІ ступенів, в якій навчається понад 400 учнів. Це комплекс із двох сучасних обладнаних усім необхідним інвентарем спортивних залів із душовими, гардеробом тощо. Директор школи Аркадій Супрунов вважає, що діти мають зростати здоровими і дужими, а тоді учитися їм буде легше.

Будівництво тривало 17 років, завершення першої черги стало можливим, коли влада вирішила не розпорошувати кошти, а спрямовувати їх на пускові об'єкти.

Перший заступник голови облдержадміністрації Володимир Загрий, який на цій будові був «головним виконробом», зазначив, що у 2008-му на спорудження школи спрямували 3,8 мільйона гривень. На будівництво другої черги з обласного і державного бюджету заплановано використати 1,1 мільйона гривень.

Завдяки цьому торік відсвяткували п'ять шкільних новосілля.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Фото автора.

Розбився вертоліт. Пілоти загинули

На Івано-Франківщині, біля села Горохолина Рожнятівського району, впав і розбився надлегкий приватний вертоліт. Уламки повітряної машини та тіла двох загиблих пілотів виявили у полі місцеві жителі. Встановлено, що гвинтокрил AS-350 належав ВАТ «Атолл холдинг» із Києва та летів з Ужгорода до Івано-Франківська, повідомляє прес-служба МНС. Державіадаміністрація провадить розслідування причин аварії, **повідомляє прес-служба Міністерства транспорту та зв'язку.**

«Чернівціводоканал» вимагає від облenerго мільйон гривень

Завершено аварійно-ремонтні роботи на міському водогоні і відновлено центральне водопостачання обласного центру. Свої збитки «Чернівціводоканал» оцінив у мільйон гривень, компенсувати які вимагатиме «Чернівціобленерго». Кілька днів тому понад 150 тисяч мешканців Чернівців залишилися без води через аварію системи енергопостачання водогону на річці Дністер і, як наслідок, пошкодження заглушки центрального колодязя водогону. За словами начальника підприємства Михайла Крайса, саме аварійне відключення від енергопостачання та раптове поновлення подачі електроенергії спричинило гідродар, яким було виведено з ладу прохідну засувку водогону.

Сергій СУЛИМА.

Центр Львова заблокували вантажівки

Учора вантажні автоперевізники Львівщини розпочали попереджувальну акцію протесту проти «бездіяльності держави у підтримці перевізників». Сотні двадцятитонних хур з'їхалися до центру міста. «Люди взяли безліч кредитів під заставу машин, землі, нерухомості. Банки, всупереч законодавству, піднімають відсоткові ставки, не дають відстрочки з виплат кредитів, є проблеми з візами. Через коливання курсу долара рентабельність автоперевізників дорівнює нулю», — заявив голова Асоціації вантажоперевізників Львівщини Сергій Чепурний. За його словами, учасники акції не мають наміру перекривати рух автотранспорту. Проте вони готові вдатися до безстрокової акції протесту, якщо влада не прислухається до їхніх вимог, **передає УНІАН.**

Експорт електроенергії хочуть лібералізувати

АКТУАЛЬНО

Експорт української електроенергії в Білорусію в 2009 році може становити 3 млрд. кВт-год. Таке припущення зробив міністр палива й енергетики Юрій Продан. Як повідомляв «Голос України», 20 січня під час переговорів у Чернігові президенти України і Білорусії, Віктор Ющенко й Олександр Лукашенко, домовилися, що найближчим часом Білорусія відновить закупівлю української електроенергії.

Енергетична безпека країни має багато складових. Одна з них — електроенергетика, проблеми якої не так на слуху, як, скажімо, проблеми газової галузі. Та проте минулого тижня Верховна Рада ухвалила у першому читанні поправки до Закону «Про електроенергетику», що стосуються експорту української електроенергії. Автор законопроекту, голова Комітету Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Микола Мартиненко запропонував надати статус експортерів усім компаніям-постачальникам електроенергії за нерегульованим тарифом, запровадити порядок доступу до міждержавних ліній електропередачі через аукціони, а також заборонити продавати електроенергію для експорту за ціною, нижчою від внутрішньокрайнської. Усе це, на його думку, дасть змогу підвищити ефективність поставок електроенергії за кордон.

Структура експорту української електроенергії				
Країни	2007 р. млн. кВт-год	2008 р. млн. кВт-год	вим. млн. кВт-год	%
Угорщина	3 172,3	2 192,8	-979,5	-30,9
Словаччина	347,3	1 838,3	1 491,0	429,3
Румунія	456,9	70,5	-386,4	-84,6
Польща	641,1	778,6	137,5	21,4
Молдова	2 931,4	2 988,0	56,6	1,9
Росія	965,9	0,0	-965,9	-
Білорусія	685,5	0,0	-685,5	-
Усього	9 200,4	7 868,2	-1 332,2	-14,5

ПЕК Олег Зарубінський повідомив колег про те, що вітчизняні споживачі на сьогодні платять за електроенергію більше, ніж ті, хто купує українську електроенергію за кордоном. «Наприклад, Молдова і Білорусь купують її дешевше в Україні, ніж український споживач, на три центи. Словаччина і Росія — на 2,1 цента, Угорщина — 2,2 цента», — сказав народний депутат. А винне у цьому державне підприємство «Укрінтеренер-

ДОВІДКА

Ціни електроенергії на оптовому і роздрібному ринках значно відрізняються і в Європі, і в Україні. Так, на вітчизняному оптовому ринку електроенергії в січні 2009 року ціна становить \$51 за 1 МВт-год, тоді як для промислових споживачів — \$56—75 за 1 МВт-год. При цьому для населення (побутових споживачів) України ціни на електроенергію становлять \$19—26 за 1 МВт-год.

За офіційною інформацією, прибуток від експорту електроенергії дістається державному підприємству «Енергоринок» — комерційному оператору енергосистеми України, а держпідприємство «Укрінтеренерго» працює з мінімальною рентабельністю, що її регулює Національна комісія регулювання електроенергетики.

Середньовиважені ціни електроенергії, що її експортує Україна: Країни				
	2007 р. \$ за 1 МВт-год	2008 р. \$ за 1 МВт-год	вим. \$ за 1 МВт-год	%
Угорщина	56,0	74,0	18,1	32,3
Словаччина	49,8	81,0	31,2	62,6
Румунія	61,1	61,0	-0,1	-0,1
Польща	28,2	49,8	21,6	76,5
Молдова	29,8	42,2	12,4	41,7
Росія	34,2	0,0	-34,2	-
Білорусія	25,8	0,0	-25,8	-
Усього	41,2	61,1	19,9	48,3

Дані Мінпаливенерго України.

го», що продає електроенергію на експорт за заниженими цінами. Після цих слів законопроект підтримали 385 народних депутатів. Тим часом цього тижня Міністерство палива і енергетики України оприлюднило статистичні дані, згідно з якими доходи «Укрінтеренерго» від експорту електроенергії в 2008 році зросли майже на 27% порівняно з 2007 роком і перевищили \$480 млн., незважаючи на те, що обсяг експортних поставок скоротився на 14,5%. Пояснення — значне зростання цін на електроенергію, експортовану в усі напрямки. З'ясувалося, що ціни продажу української електроенергії в Угорщину, Словаччину, Румунію торік у середньому на 20% перевищували ціни на внутрішньому ринку, тобто для українських споживачів. А поставки вітчизняної електроенергії в Росію і Білорусь не здійснюються з середини

позаминулого року, через те що ці країни не хочуть купувати українську електрику, яка постійно дорожчає. Галузеві експерти від електроенергетики погоджуються з тим, що багато питань експорту електроенергії в Україні не врегульовано як на законодавчому рівні, так і на рівні нормативних документів виконавчих органів влади. І розв'язувати цю проблему необхідно. Однак дехто з них вважає, що лібералізація експорту електроенергії повинна проводитися після лібералізації енергетичного ринку у цілому. Фахівці також відзначають, що надання статусу експортерів компаніям-постачальникам електроенергії за нерегульованим тарифом, більшість з яких приватні, призведе до скорочення доходів держави і втрати контролю над експортом електроенергії.

Полігон — приціл на Кавказ?

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У Росії вже є три авіаційні полігони, розташовані поблизу кордону України. До того ж два розміщені біля берегів Азовського моря. Торік у сусідів були наміри почати будівництво ще однієї бази під Таганрогом, за 40 км від нашого кордону. Отже, на східних кордонах нашої держави виник явний дисбаланс сил. Раніше Київ відмовився від планів відновлення парку своїх ВПС. Сьогодні, в умовах кризи, навряд чи вдасться повернутися до них.

Намір експансії з боку Росії завдяки виключно нарощуванню військової потужності сьогодні не варто розцінювати як реальну загрозу, вважає директор Центру досліджень армії, конверсії й роззброєння Валентин Бадрак.

Коментуючи заяву віце-прем'єра Росії Сергія Іванова, експерт сказав «Голосу України», що тема будівництва військових баз біля кордону з Україною не нова.

— Нічого страшного в цьому я не бачаю. Це рішення не зачіпає інтереси нашої держави. У ньому немає нічого недружнього. Мати під рукою парк бойових літаків саме в тому місці пояснюється географією його розташування. Йдеться, швидше за все, про близькість кавказького регіону, що турбує російських політиків. Україна, незважаючи на створений торік образ недружньої держави в сприйнятті російських громадян, не є проектом, з яким Росія пов'язує воєнний сценарій. Йї більш вигідна тиха зміна влади в нашій країні. І важливіший дипломатичний та економічний вплив на Україну.

Ольга ВАУЛІНА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

За січень з військовими розрахуються на сто відсотків

Рішенням міністра фінансів оборонному відомству додатково збільшено асигнування на 177,7 мільйона гривень. За словами директора департаменту фінансів Міністерства

оборони України Івана Марка, це дасть можливість в повному обсязі виплатити грошове забезпечення військовослужбовцям за січень. Він зазначив: вже 22—23 січня ці кошти буде

переказано на відповідні рахунки частин, з'єднань і установ Збройних сил України і розпочнеться доплата грошового забезпечення військовослужбовцям за січень 2009 ро-

ку. Усі виплати військовослужбовцям у січні цього року відбуватимуться за нормами грошового забезпечення минулого року. Тобто, жодних зменшень розмірів грошового забезпечення не буде, повідомляє прес-служба МО України.

Ольга ВІТЕР.

Небезпечне відлуння війни

У центрі Рівного під час риття котловану під новий житловий будинок виявлено металевий ящик з чотирма снарядами.

Коли територію обстежили піротехніки Головного управління МНС у Рівненській області, вони виявили ще 5 артилерійських 45-міліметрових снарядів та 48 мінометних мін різного калібру часів Другої світової війни. Робота піротехніків з винесення небезпечних предметів на поверхню ускладнювалась тим, що це відбувалось у густонаселеному мікрорайоні Рівного. Важливо було не припуститися помилки, тим більше, що небезпечно знахідку довелося вивільняти з промерзлого ґрунту. Знайдені боеприпаси знешкоджено на військовому полігоні.

Рівне.

Олександра ЮРКОВА.

Фото ГУ МНС у Рівненській області.

СВІТ КОРОТКО

► **КИТАЙ**

Другого обвинувачуваного у справі про меламін засуджено до смерті

Муніципальний суд міста Шіцзячжуан у китайській провінції Хебей вчора ухвалив ще один смертний вирок у справі про використання меламіну в дитячому молочному харчуванні, повідомляє агентство Сінхуа. До вищої міри покарання засуджено Гена Цзіпіна, який продав заражене меламіном молоко компаніям. Раніше суд засудив до страти Чжан Юйцзюня, звинуваченого в виробництві і продажі меламіну молочним компаніям, ще двоє обвинувачуваних одержали довічне тюрмне ув'язнення. Нагадаємо, на початку вересня в Китаї було оприлюднено факти захворювання малолітніх дітей на сечокам'яну хворобу, викликану вживанням сухих молочних сумішей виробництва компанії «Саньлу». Для підвищення вмісту протеїну у своїй продукції «Саньлу», а також ще 21 китайська компанія, використовували хімічну речовину меламін. У результаті жертвами «меламінової історії» стали щонайменше шестеро дітей, майже 300 тисяч захворіли.

► **ЛИТВА**

Сейм пропонує знизити зарплати президентів, суддям і мерам

Президенту Литви, суддям, мерам та їхнім заступникам пропонується з 1 березня на 15% знизити собі зарплати — проект таких поправок до законів уніс член сейму Кястутіс Даукшис. По суті, він лише формалізував вимоги, що пролунали в залі сейму минулого вівторка, коли депутати проголосували за зменшення зарплати собі. Тим самим вони «продемонстрували солідарність» із громадянами країни в умовах погіршення економічного становища.

Кримська автономія — відповідь на історичний виклик

У січні 1991 року під час проведення загальнокримського референдуму 93,26 відсотка жителів півострова сказали «так» територіальній автономії.

Сьогодні, у важкій ситуації соціально-економічної кризи, що супроводжується дедалі наполегливішими спробами проамериканських сил розколотися східнослов'янську цивілізацію, важливо, піднявшись над політичною суетою і популістською демагогією, глянути на повний драматизму шлях відновлення автономної республіки в Криму, спробувати заново осмислити суть подій. Утворення територіальної автономії, що стало підсумком того історичного референдуму, дало змогу запобігти перетворенню Криму на вогнище збройного конфлікту. Враховуючи величезну геополітичну важливість півострова, його безпосередній зв'язок як з східнослов'янською цивілізацією, так і зі світом ісламу, можна з упевненістю сказати, що вибір кримського суспільства допоміг уникнути масштабного геополітичного протистояння, що могло б закінчитися кровопролитною війною. Досвід того часу ми зобов'язані використовувати в нинішніх обставинах, коли прихильники перетворення України на плацдарм для американської експансії намагаються підірвати обстановку в Криму, щоб спровокувати міжнародний конфлікт, в якій неминуче виявилася б втягнута Росія. Зрозуміло, що міжетнічні і міжконфесійні протиріччя, що зберігаються в кримському суспільстві, що їх штучно роздувають ззовні, можуть у багато разів посилитися під впливом економічної кризи. Тим більше що Крим, який став заручником провальної економічної політики української влади, може всупереч волі кримського суспільства зануритися в соціальний хаос, потрапити під владу кримінальних кланів, як це вже було на початку 90-х.

Символічно й інше, що стало незаперечним історичним фактом. Саме комуністи Криму стояли біля джерел історичних подій, котрі дали можливість визначити фундамент нового ідеїно-правового поєднання, що визначило сучасну дійсність Кримської автономії, сприяло першим рішучим крокам Криму до виходу з історичного розламу. Утім, комуністи були ініціаторами розроблення і створення першої Конституції Кримської Автономної Радянської Соціалістичної Республіки, що стала добротним інструментом регуляції соціальних, і, зокрема, міжнаціональних відносин, зміцнення міжетнічної злагоди в Криму аж до трагічних воєнних років.

22 січня 1991 року газета «Крымская правда» помістила на своїх сторінках повідомлення обласної (центральної) комісії з референдуму у Кримській області «Про результати Референдуму про державний і правовий статус Криму, що відбувся 20 січня 1991 року». На підставі поданих протоколів міських і районних комісій з референдуму обласна (центральна) комісія повідомляла, що кількість громадян, які взяли участь у голосуванні, — 1441019 осіб, це становить 81,37 відсотка від внесених у списки для участі в референдумі; кількість голосів, поданих за відновлення Кримської автономної Радянської Соціалістичної Республіки як суб'єкта Союзу РСР і учасника Союзного договору, становить 1343855, або 93,26 відсотка від тих, що брали участь у референдумі.

У цих сухих рядках повідомлення спресовані вся енергія й ентузіазм кримчан, що дає змогу говорити про всенародну підтримку відновлення Кримської автономії. Воля кримчан, втілена в результатах референдуму, не залишала супротивникам Кримської автономії жодного шансу. 12 лютого 1991 року Верховна Рада України більшістю голосів визнала результати голосування, поновивши спеціальним законом Кримську АРСР. Кримською обласну раду народних депутатів було перетворено в Верховну Раду Кримської АРСР, і

Леонід ГРАЧ.

й було доручено розробити конституцію Криму.

Політичні, правові та економічні передумови кримського референдуму

Як у попередній час, так і сьогодні в публіцистиці, у наукових статтях, що описують період, пов'язаний з конституюванням і становленням Кримської автономії, чимало місця приділяється питанню політичного первородства ідеї автономної республіки Криму.

Певна річ, практична реалізація в життя тієї чи іншої суспільної тенденції, що виникла в основі масової соціальної свідомості, можлива лише за наявності і залучення суб'єктивного чинника. Поряд з партійним політичним керівництвом того часу до 1990 року у Криму виникла і набирала політичної ваги низка суспільних рухів, що вплинули на політичні процеси, що відбуваються у Криму.

Усе це так. Але щоб зрозуміти всю глибину і неоднозначність цих процесів, які передували кримському референдуму, треба повернутися до тих проблем, які із середини 80-х років стали домінуючими в усьому радянському суспільстві. Як відомо, дисидентський рух як у його західноліберальному, так і в націоналістичному варіанті розробляв програми зі знищення радянського ладу. При цьому в суспільстві під впливом економічних труднощів зріли протестні настрої. Вони, по своїй суті, були спрямовані не проти радянської влади, а проти окремих явищ, ворожих соціалізму, таких, як хабарництво, бюрократизм, безвідповідальність, кругова порука. Однак антикомуністичні сили, користуючись слабкістю офіційної пропаганди, бездіяльності (а часом і відкритим зрадництвом) частини державного і партійного апарату, зумили осідлати протестні настрої, підіпнути справедливий суспільний вимоги на дикі націоналістичні та антирадянські гасла, що протиставляли один одному народи СРСР. Чого варта тільки одна заява українських націоналістів, що Москва (тобто Росія) нібито з'їла українське сало, чим нібито і пояснюється продовольчі труднощі в українських регіонах. Але ж подібні провокаційні твердження, що завдавали великої шкоди суспільній свідомості, тоді і нині тиражуються у великій кількості.

Розуміння необхідності серйозних перетворень і пошуку шляхів подолання в суспільстві негативних явищ, які накопилися і загрожують соціально-політичною катастрофою, визріло в умах більшості партійців до середини 80-х років. По суті, питання про шляхи, форми і методи подальшого будівництва соціалізму в СРСР було поставлено перед партією її Генеральним секретарем Ю. В. Андроповим ще в першій половині 80-х років, що, безсумнівно, говорило про невідкладну необхідність внесення принципових змін у саму концепцію побудови соціалістичного суспільства. І в цьому сенсі без політичної волі партії ті процеси, що стали набирати сили в країні в другій половині 80-х років, були б принаймні максимально утруднені, а то і просто неможливі.

Як відомо, у середині 80-х років було почато державну рефор-

му СРСР, що передбачала поступовий перехід до багатоукладної економіки і багатопартійної політичної системи.

Крім того, передбачалося перекласти на повну господарську самостійність державні підприємства й організації, передати їх в оренду трудовим колективам, обмежити повноваження галузевих міністерств і відомств із питань управління, розпорядження основними й оборотними коштами і прибутком. Відповідно до реформи автономні республіки мали стати суб'єктами Союзу і брати участь в укладанні Союзного договору. Саме в рамках державної реформи, що здійснювалася, став можливий проведений 20 січня 1991 року загальнокримський референдум з питання про відновлення автономної республіки в Криму як суб'єкта Союзу і учасника Союзного договору.

Інше питання, чому рішення назрілих проблем, шляхи подолання яких були розроблені колективним розумом партії, нею ініційовані, з часом почали втрачати свою правову, творчу основу, ідучи у бік від початкового плану дії. Але це вже тема для іншої розмови. Не викликає сумніву, що теоретичні пошуки (у тому числі і помилкові) у справі реформування СРСР вплинули на формування суб'єктів політичного життя Криму, що відбивають настрої різних верств кримського суспільства.

Національний чинник у долі автономії

Зростання політичної активності різних верств кримського суспільства у виборі оптимального варіанта державного життєстрою у Криму значною мірою залежало від популістської ідеології «українського національного відродження», що дедалі виразніше тоді виявлялася. Головними на численних і масових мітингах, що буквально захлеснули країну, ставали ідеї відокремлення України від Росії, пізніше — надання українській мові статусу єдиної державної.

Але найбільшу стурбованість кримчан, а отже, зростання їхньої політичної активності, викликали проблеми, пов'язані з масовим і стихійним поверненням у Крим колишніх депортованих громадян і насамперед кримських татар. Динаміку переселення кримських татар у 1988—1991 роках ілюструють такі дані: 1979 року у Криму проживало 5422 представники кримських татар, 1988 — 17 500, 1989 — 38 365, 1990 — 83116. До серпня 1991 року чисельність кримських татар на півострові досягла 142 200.

Зрозуміло, нормальному процесу повернення репатріантів перешкождала бюрократична тяганина місцевих органів влади, зокрема, труднощі з пропискою, наданням ділянок, кредитів під будівництво тощо. Усе це так. Але не меншу гостроту проблеми отримували у зв'язку з тією новою соціальною реальністю, що склалася в Криму в післявоєнний період, і з загальним погіршенням економічної ситуації в країні наприкінці 80-х — початку 90-х років. Відзначимо, що цей період взаємного нагнітання нетерпимості збігається з етапом піднесення в національному русі кримських татар, в якому центр напруження став стрімко переноситися зі сфери побутової в сферу політичну, з її головною складовою — «відновлення національної державності кримських татар». Наприкінці 80-х років у лавах національного руху цього етносу перемогло націонал-радикальне політичне крило, ідеологія якого ґрунтується на національному егоцентризмі.

Інтуїтивне й усвідомлене відторгнення більшістю кримчан ідей націонал-радикалізму, замкнутість, національною чванливістю є відображення потреб економічної, а отже, соціально-політичної парадигми розвитку. Я вже не кажу про ту печерну русофобію, котру сповідує будь-який націоналістичний рух в Україні.

Навіть сьогодні, коли у кримському суспільстві сформувалися сили, здатні протистояти націонал-радикалізмові, він насамперед унаслідок своєї спрямованості на розпалення міжетнічного конфлікту являє величезну небезпеку. Але зовсім недавно за істо-

ричними мірками, коли в Криму і в Україні настали сутінки неспокійного часу, активний натиск зростаючих сил націонал-радикалізму кримських татар сіяв розгубленість і озлоблення у душі кримчан, загрожував Криму великим лихом, змушуючи шукати вихід із цього становища.

14 листопада 1989 року Верховна Рада СРСР ухвалила Декларацію «Про визнання незаконними і злочинними репресованих актів проти народів, які піддалися насильницькому переселенню, і забезпечення їхніх прав», а через два тижні схвалив висновки і пропозиції парламентської комісії (голова Г. Янаєв) з проблем кримських татар. Занадто широкі політичні рамки цих документів визначили твердження націонал-радикалів, які самовільно привласнили собі право виступати від імені кримськотатарського народу як активні учасники політичного процесу в Криму. Зокрема, у пропозиціях парламентської комісії пропонувалося здійснити перегляд справ, порушених проти кримських татар за участь у національному русі, вважати законним правом кримськотатарського народу повернення в Крим. Це завдання планувалося вирішувати шляхом: а) організованого, б) групового, в) індивідуального повернення, передбачалося відновити Кримську АРСР, відтворивши Автономію Криму як багатонаціональне утворення і т. д.

По суті, пропозиції союзної парламентської комісії підсумовували собою основні вимоги національного руху кримських татар із дня його виникнення ще в 50-ті роки. Їх практичне втілення було сенсом і метою життя цілої когорти мужніх і самовідданих, як їх називали, «ініціативників», за що їм треба і сьогодні сказати слова вдячності. Це вже пізніше, за допомогою вільної інтерпретації або політичної спекуляції навколо Конституції Кримської АРСР 1921 року націонал-радикали, що рвалися до влади, у суть Кримської АРСР стали вкладали розуміння національної автономії кримських татар. Що не відповідає дійсності. Бо в Конституції 1921 року, зокрема, відзначалося: «Кримська Автономна Радянська Соціалістична Республіка, стверджуючи рівність і право на вільний розвиток усіх національностей Криму, скасовує всі існуючі раніше національні і національно-релігійні привілеї й обмеження». Тим самим в основу функціонування Кримської автономії від початку закладався принцип, за яким Крим є територіальною автономією для всієї сукупності людей, котрі проживають тут, незалежно від національної приналежності, а не для якоїсь обраної нації, якогось пануючого етносу, визначалася політика збалансованості врахування інтересів усіх народів Криму».

Життєздатність і висока доцільність саме такого підходу до розв'язання міжетнічних питань уможливили створення на півострові суспільства багатонаціональної солідарності і людського взаємопорозуміння. І є своя історична логіка і виправданість у тому, що це в довоєнний час перша на території СРСР Кримська автономія була відзначена вищою нагородою — орденом Леніна за колективний багатонаціональний внесок з перетворення Криму на квітучий і багатий край-сад.

Та саме такий підхід не влаштував вчорашніх і сьогоднішніх амбіційних татарських націонал-радикалів. Уся політична конструкція облаштуваності Криму, що вони її виношували і плекали, могла відразу розсипатися під вагою нових реалій. Як це і передбачалося, маски були зняті, коли починаючи з 1990 року ОКНР (Організація кримськотатарського національного руху) взяла курс на організацію в Криму національного з'їзду (курултаю). З'їзд відбувся 26—30 червня 1991 року в Симферополі. Основним документом, прийнятим на курултаї, була «Декларація про національний суверенітет кримськотатарського народу». Основні думки декларації зводилися до такого: «Крим є національною територією кримськотатарського народу, на якій тільки він має право на самовизначення. Політичне, економічне, духовне і культурне відродження кримськотатарського народу можливе тільки в її суверенній національній

державі». Проголошувалося, що земля і природні ресурси Криму є «основою національного багатства кримськотатарського народу». Делегати курултаю висловилися різко проти визнання відновленої на референдумі 20 січня 1991 року Кримської АРСР. «У разі протидії державних органів, — сказано у декларації, — чи якихось інших сторін досягненню цілей, проголошених курултаєм, курултаї залишає за собою право оголосити кримськотатарський народ народом, який бореться за своє національне визволення».

Курултаї проголосив утворення меджлису як «вищого повноважного представницького органу кримськотатарського народу», розглядаючи його як свого роду орган альтернативної державної влади.

Отже, стратегію конфронтації і протиставлення кримських татар всім іншим, хто живе у Криму, було сформульовано з недовизначеною визначеністю. Ставало ясно, що кримськотатарський чинник руками націонал-радикалів став самодостатнім у вирішенні всього комплексу геополітичних, міжетнічних та інших проблем кримської дійсності.

От чому так важливо було в умовах процесу руйнування єдиної держави, що розпочався, визначити життєздатні механізми регуляції найскладніших кримських завдань, виробити консолідуючу в стратегічному розумінні модель облаштуваності життя кримського півострова, піднявшись над політичною кон'юнктурою дня.

Криза історичної перспективи, в якій перебувала тоді ще єдина країна, породжувала у розумах представників різних політичних рухів, які з'явилися на той час, надзвичайні пропозиції. Їх амплітуда коливалася від створення самокерованого Криму до незалежності кримської демократичної республіки, відновлення Радянської Республіки Таврида, що існувала 1918 року, і надання їй статусу суб'єкта радянської федерації, створення кримськотатарської національної автономії.

Вільне волевиявлення кримчан на референдумі — пріоритетне завдання

У той непростий для політичного аналізу час кінця 80-х років цілком обґрунтованою була максимально виражена позиція обласного комітету партії. Партійно-політичне керівництво Криму усвідомлено не форсувало розглад проблеми статусу Криму, надаючи можливість висловити іншим свою точку зору, почути думку кримчан і дати спільно єдину можливу правильну відповідь. На відміну від інших суспільних рухів Криму, що з'явилися, обласний комітет партії не мав права на політичну помилку в вирішенні воістину доленосного питання.

Визначальними для формування власної позиції з питання про статус Криму для обкому стали висновки і пропозиції парламентської комісії Верховної Ради СРСР від 28 листопада 1989 року з проблемами кримських татар, де, як відомо, йшлося про відновлення Кримської АРСР як багатонаціонального утворення у складі Української РСР.

Гранично обмежилися для Кримського обкому можливості для політичного маневрування після прийняття влітку 1990 року Верховною Радою Декларації про суверенітет, хоча в ній ще не було сказано про вихід України зі СРСР. До цього часу вплив пронаціоналістичних сил у законодавчому органі країни стає дедалі чіткіше помітним. В наявності були ознаки того, що формально комуністичне керівництво парламенту дійсно починає потрапляти під зростаючий вплив цих сил.

Особливу напругу у протиріччях між Кримом і Києвом викликало питання про механізм втілення у практику ідеї про Кримську автономію, тобто необхідність проведення загальнокримського референдуму. Думка про можливість волевиявлення кримчан викликала бурхливу відповідну реакцію Києва, який намагався довести, що відновлення республіки доцільно здійснити за допомогою спеціального рішення Верховної Ради УРСР, без референдуму.

Проте, виступаючи 12 листо-

пада 1990 року з основною доповіддю на позачерговій сесії обласної ради, спеціально присвяченій проблемі статусу півострова, я (на той час другий секретар обласного комітету партії) виклав кримським депутатам чітко аргументовану позицію обкому партії. Головна думка, крім обґрунтування необхідності, форми і суті відновлення автономії, зводилася до того, що відновлення республіки повинне йти шляхом референдуму, через волевиявлення кримчан. Цього самого дня на сесії було прийнято Декларацію про державний і правовий статус Криму і затверджено тимчасове положення про проведення референдуму. Крим йшов до 20 січня 1991 року, що стало точкою відліку в його новітній історії.

Це була головна перемога кримчан. Референдум дав можливість зробити основне: закласти міцні юридичні основи у фундамент Криму, що дало змогу йому, спираючись на волю більшості, йти непростим шляхом до благополуччя і облаштованості свого дому. Це була єдино можлива і єдино правильна (з огляду на надзвичайно різний міжетнічний склад населення півострова і ситуацію руйнування єдиної держави) форма організації самоврядування самобутнього регіону. Як це уявлялось і творцями першої Конституції Криму 1921 року, автономія була не національним, а територіальним утворенням, в якому суб'єктом самоврядування була не якась окрема етнічна група, а всі населення народів півострова.

Це була справді перемога здорового глузду. Це була єдино правильна відповідь на історичний виклик, з яким зіштовхнувся Крим на початку 90-х.

Перші кроки автономії — період проб і помилок

Дві події: проголошення Україною 24 серпня 1991 року незалежності та проведення 1 грудня 1991 року всеукраїнського референдуму, який затвердив Акт про незалежність, котрий доречно змінив геополітичний простір, що існував до тих пір, — переводять певну поступальну логіку еволюційних змін у Криму в іншу площину. В історії Криму починається період, який охоплює сповнені драматичними колізіями роки с 1992-го по 1998-й, що сфокусував у собі головні питання про розмежування повноважень між Україною і Республікою Крим та підвищення її статусу, тобто пошуку свого місця в новій політичній реальності.

Це був час складних пошуків і важких рішень, що відбивають неоднозначність будь-якого перехідного періоду для суспільства, неминуче схильного до деякої рефлексії і самовизначення. Потрібні були певні, часом драматичні, зусилля і час для народу, щоб здійснити болючий, але необхідний перехід суспільства в деяке «доросле існування», хоч би які були сильні спокуси затриматися в безвідповідальному і роздольному «отроцтві».

І ще. Відмітною рисою даного періоду було також те, що всі суб'єкти кримського політичного життя, будуючи свою тактику і стратегію облаштованості Криму на нових засадах, виходили з неодмінного посилення на необхідність витиснення комуністів на найвіддаленішу периферію політичного життя півострова. Однак життя ще раз наочно показало і довело всю безплідність і неспроможність таких спроб.

Складність визначення і в цьому разі збереження статусу Кримської автономії в новій політичній ситуації полягала в тому, що після розпаду Радянського Союзу в Україні (Конституція УРСР, яка продовжувала діяти, взагалі не припускала існування Кримської автономії), природно, не було ні теоретичних, ні практичних наробіток стосовно даного питання.

З перших днів незалежності націоналістичними силами, які переважали в Україні, політична система нової держави стала визначатися як унітарна республіка, що і знайшло підтвердження в прийнятій пізніше Конституції країни. І, звичайно, ними геть-чисто відкидалася практика, згідно з якою автономія наділялася високими повноваженнями від імені держави. Загалом ці впливові українські кола вважали автономію Криму чимось протиприродним, що не вплисується в їхню концепцію української держави.

Не менше запитань у націонал-радикалів викликала проблема правосуб'єктності при самовизна-

ченні автономії. Як відомо, існуюча територіальна автономія не суперечить сучасним європейським стандартам. Міжнародна практика знає чимало регіонів зі спеціальним статусом, у тому числі територіальним. Їхня кількість у Європі помітно зросла протягом останніх років, коли статус автономій одержали деякі іспанські провінції, Шотландія і Уельс. Можна сказати, що формування територіальної автономії в Криму стало одним з перших проявів потужного загальноєвропейського процесу, спрямованого на збереження культурної, економічної і політичної своєрідності регіонів, який триває й досі. Територіальна автономія має велику внутрішню стійкість, має у своєму розпорядженні механізми для підтримки соціального миру навіть в умовах економічної кризи. Зрозуміло, що це не влаштовує ті сили, які хотіли б перетворити Крим на вогнище міжнародної напруженості, котре самим своїм існуванням виправдує збільшення американської військової присутності в Східній і Південній Європі, що дозволяє протиставити одне одному народи України та Росії. Проамериканські сили, котрі спираються на націоналістів усіх мастей, почали виступати проти територіальної автономії в Криму практично відразу після її утворення. Тому прийняття в 1998 році Конституції АРК, яка закріпила територіальну автономію, визначила її права і повноваження, покликані стати гарантією соціально-економічного і культурного розвитку Криму, було важливою історичною подією, що покінчила з планами тих, хто хотів би повернути історію назад, скасувавши підсумки референдуму від 20 січня 1991 року. На жаль, спроби позбавити Крим статусу територіальної автономії тривають і понині. Більш того, в минулому році натиск на Крим з боку проамериканського керівництва України і пов'язаного з ним шабашу націоналістів різко посилюється. Однак тепер у Криму не можна відібрати його конституційні права і статус територіальної автономії без грубого порушення правових норм, без грубого насильства і наруги над законом. Зрозуміло, що подібні дії спричиняють не тільки обурення кримського суспільства, а й призведуть до масштабного міжнародного конфлікту. Поки що це стримує прихильників євро-атлантичного курсу, але немає і не може бути ніякої впевненості в тому, що вони не спробують утриматися при владі ціною загальнонаціональної катастрофи.

У 1992 році спільною робочою групою Верховної Ради України і Верховної Ради Кримської АРСР було проведено велику роботу з узгодження питань статусу і повноважень автономії у складі України. В результаті підготовлено погоджені пропозиції і проект закону України про розмежування повноважень між Україною і Республікою Крим. Однак 29 квітня 1992 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про статус Автономної Республіки Крим», у якому не знайшли відображення погоджені пропозиції з найважливіших питань статусу і повноважень автономії. Це викликало різку негативну реакцію у Верховній Раді республіки, серед кримчан. Протягом кількох днів була підготовлена і 6 травня 1992 року прийнята Конституція Республіки Крим. Її основні положення: «Республіка Крим є правовою, демократичною державою. На своїй території Республіка володіє верховним правом стосовно природних багатств, матеріальних, культурних і духовних цінностей». «Носієм суверенітету і єдиним джерелом державної влади є народ, який складають громадяни Республіки Крим усіх національностей». «Республіка Крим входить до складу держави України і визначає з нею свої відносини на основі договорів і угод». «Республіка Крим самостійно вступає у відносини з іншими державами та організаціями». По суті це була Конституція суверенної держави. Неважко було уявити реакцію офіційного Києва, який на той час однозначно бачив Україну унітарною державою, а Крим — лише як обмежену адміністративну автономію.

Не будемо забувати й іншого. Конституція від 6 травня 1992 року не дала яasnих відповідей на такі принципи питання, як співвідношення правових систем Республіки Крим і України, механізм взаємодії між органами влади автономії та України, механізм виконання державних функцій і повноважень України на території Рес-

публіки Крим, функціонування податкових і бюджетних систем автономії і країни тощо. Одне слово, того, без чого і мови не може бути про правову взаємодію центру з регіоном. Відповіддю на прийняття Конституції Республіки Крим була жорстка постанова Верховної Ради України на адресу Верховної Ради Республіки Крим. Після чого Верховна Рада Криму скасувала нею ж прийняту Конституцію.

30 червня 1992 року прийнято закон про внесення змін і доповнень до Закону України «Про статус Автономної Республіки Крим», у відповідності з яким останній перейменовано у Закон «Про розмежування повноважень між органами державної влади України і Республіки Крим».

25 вересня 1992 року положення закону включено до Конституції Республіки Крим. Тринадцять статей закону детальніше, ніж Конституція республіки, визначали систему взаємодій центрів у Республіки Крим.

Стаття 1 закону фіксувала, що «Республіка Крим є автономною складовою частиною України», «яка самостійно вирішує питання, віднесені до її відання Конституцією України, Конституцією Республіки Крим і даним Законом». У відповідності до закону Республіка Крим мала вищі законодавчий і виконавчий органи. Автономія наділялася повноваженнями зі створення і формування органів судової влади республіки, визначення порядку організації і діяльності органів влади в цілому, а також структур місцевого самоврядування.

Закон про розмежування повноважень давав широкі можливості для розвитку регіону, його економіки та культури, хоча й не регулював порядок взаємодії між органами влади Республіки Крим і України, що необхідно було вирішувати шляхом конструктивної роботи з органами влади України. Однак навесні 1994 року було обрано президента Криму і Верховну Раду автономії нового скликання, які фактично припинили діалог з органами державної влади України. Розпочався період лобового протистояння центральних і регіональних органів влади.

20 травня 1994 року Верховною Радою Криму було відновлено дію Конституції Криму в редакції від 6 травня 1992 року. Указом президента Криму від 9 вересня 1994 року «Про організацію державного керування в Республіці Крим у період підготовки і проведення референдуму з проекту Конституції Республіки Крим» було припинено діяльність Верховної Ради Криму та органів місцевого самоврядування. Важко було придумати кращий привід для обмеження повноважень автономної республіки для центральних органів влади, ще з кінця 1991 року вкрай незадоволених прагненням до суверенітету в Криму і кримськими законами, не вбудованими в систему інших законів України як унітарної держави. Сталося те, що й повинно було статися. 17 березня 1995 року Верховною Радою скасовуються Конституція Криму і велика частина нормативно-правових актів Республіки Крим, визнається таким, що втратив чинність, Закон України «Про розмежування повноважень між органами державної влади України та Республіки Крим».

Першого листопада 1995 року була прийнята наступна Конституція АРК, в основі котрої, як і раніше, лежала завуальована концепція суверенної держави в складі України. В нових умовах розвитку української держави це була абсолютно неприйнятна для Києва ідея. Відповідь не забарилася. У прийнятій 28 червня 1996 року Конституції України в Х розділі визначався гранично вузький перелік повноважень автономії. Її статус практично занижувався до рівня рядової області. Верховна Рада Криму, кримська делегація у Верховній Раді України виявилися некомпетентними і неспроможними висунути і відстоювати власний варіант «кримського розділу» Основного Закону України.

Такий, на жаль, був плачевний підсумок політичних боїв, що потрясали Крим протягом усього восьмирічного періоду. Його економічну складову характеризують статистичні дані: «Економіка Автономної Республіки Крим перебуває в глибокій кризі, при цьому становище порівняно з 1996 роком не покращилося, а погіршилося. Якщо зниження темпів промисловості в 1996 році становило 14,1%, то в 1997 році — вже 24%,

у той час як по Україні ці показники, відповідно, становили 5,1 і 1,8 відсотка». Як то кажуть, коментарі тут зайві.

У цих умовах був потрібен новий підхід до визначення стратегії розвитку Криму, обумовлений, у тому числі, явною невідповідністю колишніх конфронтаційних концепцій і фактичними реаліями нової політичної епохи, що наступала. Нова Конституція, прийнята Верховною Радою Автономної Республіки Крим 21 жовтня 1998 року, зустріла неоднозначну оцінку широкої кримської громадськості. Іншої реакції було важко чекати.

Конституція Криму з самого початку була плодом найскладнішого, але цілком усвідомленого політичного компромісу, що вплив усю неоднозначність ситуації, яка існувала на півострові й довкола нього, з одного боку, і з другого — сучасний стан, я так назвав би, кримсько-українських відносин, що виходять з реальних політичних особливостей перехідного періоду, який переживає загалом Україна.

Політика, як відомо, — мистецтво можливого. Тому й недоречно механічне зіставлення двох Конституцій 1992 і 1998 років. Вони породжені якісно новими підходами і можливостями в житті Криму, а тому несуть на собі тягар їхніх протиріч. Тому сьогодні розмови про повернення до суті й букви Конституції 1992 року мають егоїстичний політичний підтекст, замішаний на ностальгії деяких політиків за своєю політичною молодістю, яка з труднощами і муками переходить у зрілість.

Конституція Автономної Республіки Крим 1998 року — основа для творчої роботи кримчан

Конституція 1998 року зробила головне на сьогоднішній день: виходячи з існуючих реалій, вирішила так і не розв'язану в попереднє восьмиріччя проблему взаємодій між автономною республікою і суверенною державою не з позицій суверенної держави в складі суверенної держави, а з позицій автономії у складі суверенної держави. Вирішила на конституційному рівні й інше найважливіше завдання (нерозв'язане з першим): питання про статус Автономної Республіки Крим — у даному разі йдеться про гарантії, надані державною владою, що стосуються статусу і повноважень автономії. І такі юридичні гарантії отримано.

Я вже не кажу про той значний ступінь економічної і соціальної самостійності, що надані республіці її Конституцією. Самостійності, цілком достатньої для забезпечення поетапного соціально-економічного і культурного відродження регіону, про що мені не раз доводилося і говорити, й писати.

Реалізація положень Конституції Криму може стати гарантією досягнення трьох стратегічних цілей. Вона усуває привід, який супротивники східнослов'янської єдності могли б використовувати для розпалювання конфлікту, який протиставляє Україну і Росію, що втягує українську державу в сферу впливу США. Вона створює правові умови для збереження миру і стабільності в Криму, для рівноправного розвитку всіх етнічних і конфесійальних груп кримського суспільства. Вона стає основою для ефективного соціально-економічного і культурного розвитку Криму, котрий може існувати тільки як регіон, що зв'яже у єдине східнослов'янський простір.

Однак ми бачимо, що на практиці цього не відбувається, оскільки положення кримської Конституції грубо порушуються проамериканськими силами, які захопили владу в країні. Всупереч волі українського народу влада проводить курс на євро-атлантичну інтеграцію, втягає Україну до НАТО, прагне віддати українську державу під покровительство американської адміністрації — новим кроком у цьому напрямі стало нещодавнє підписання хартії про стратегічне партнерство зі США. Зрозуміло, що не можна проводити подібну зовнішню політику, не порушуючи базових принципів політичної демократії. Одночасно українською владою свідомо ігнорується й одне з найважливіших положень Конституції, яке передбачає участь автономії у виробленні зовнішньополітичного і зовнішньоекономічного курсу української держави в тих аспектах, що безпосередньо торкаються інтересів

Криму. Зрозуміло, що під цей критерій потрапляє і проведення на кримській землі спільних навчань з країнами НАТО (а без цього військово-політична інтеграція України в Північноатлантичний альянс просто неможлива), і послідовне видавлявання з Криму Чорноморського флоту Росії (а кримське суспільство висловлює за його безстрокове перебування). Ці дії прямо суперечать вимогам кримського суспільства, спричиняють у Криму масові протести.

Зрозуміло, що на проведення подібної політики кримське суспільство ніяких санкцій не давало. Так само, як і на вступ України до СОТ, що різко загострив економічну кризу в Криму, або на заплановане відкриття в Сімферополі дипломатичного представництва США, яке загрожує стати інструментом відкритого закордонного втручання у внутрішньокримський політичний процес.

Порушення кримської Конституції офіційним Києвом має системний характер. Воно спрямоване, з одного боку, на ослаблення кримського суспільства, на його внутрішній розкол, на позбавлення його здатності до опору, з другого — на створення передумов для перетворення Криму на вогнище великого міжнародного конфлікту. Проамериканські сили, котрі боюються втратити владу внаслідок загальнонародного обурення, розраховують, що загострення напруженості в Криму дасть їм можливість установити авторитарний режим і зберегти пануюче становище. Тому в Криму, всупереч положенням Конституції АРК, штучно обмежується сфера вживання російської мови (стаття 10 гарантує її вільне використання). Усупереч статті 18 податки, які збираються в Криму, не надходять до бюджету автономії, а переводяться в Київ. У результаті Крим позбавлений свого конституційного права самостійно підвищувати у міру можливості розміри соціальних допомог і виплат, що посилює напруженість, спричинену низьким рівнем життя більшості кримчан, що є одним з головних чинників міжетнічного і міжнаціонального конфлікту, який штучно роздмухується.

Не можна сподіватися, що проамериканські сили добровільно почнуть дотримуватися закону, в тому числі норм Конституції Криму. Вони підуть на це лише під тиском масового громадського протесту. Стосовно цього не існує жодної різниці між різними угрупованнями «атлантистів». Ющенко і Тимошенко однаково зацікавлені в прихильності американської адміністрації, а тому вони всіма способами добиватимуться проведення проамериканського державного курсу в дусі горезвісного «листа трьох», насаджуючи заради цього історичні міфи, використовуючи відверту русофобію, добиваючись реабілітації гітлерівських убивць. Очевидно, що добитися успіху на цьому поприщі можна, тільки розтоптавши Конституцію Криму, позбавивши його статусу територіальної автономії.

На жаль, із усіх суспільно-політичних сил півострова конституційні права Криму послідовно відстоювала тільки Компартія України. Однак минулого року ситуація почала змінюватися в кращий бік. Розпочалася консолідація громадськості Криму навколо Ради із захисту конституційних прав АРК. Кримське суспільство поступово усвідомлює, що найважливішими завданнями сьогоднішнього дня стають збереження статусу територіальної автономії, практична реалізація конституційних прав і повноважень, які мають величезний потенціал, що гарантує ефективний розвиток нашого півострова.

Кожному кримчанину має бути зрозуміло, що тільки Конституція, яка закріплює статус і права територіальної автономії, створює механізм, що сприяє збереженню миру і стабільності в Криму, розвитку кримської економіки і культури, наповненню бюджету, підвищенню якості життя, врегулюванню міжетнічного і міжконфесійного конфлікту. Захистити, відстояти, а отже, реалізувати отримані Кримською автономією конституційні права — ось завдання завдань, у рішення якого повинен узяти участь кожен кримчанин, котрий прагне внести свою лепту в облаштування нашого кримського дому.

Леонід ГРАЧ,
народний депутат України,
голова Громадської ради із захисту конституційних повноважень Автономної Республіки Крим,
доктор історичних наук,
професор, заслужений юрист України.

Загибель вугільної галузі — ціна порятунку металургів?

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Лихо — не за горами. Вугільними

...Багатометрові поклади вугілля створюють картину ірреальності. Навколо — білосніжна холодна цілина, вдалині — заводські домни, які холонуть, і замерзаюче місто. А перед тобою — 8-метрова гора «чорного золота». Саме такої висоти досягли поклади вугілля цінних марок, приміром, на Центральній збагачувальній фабриці «Київська» в Донецьку.

Як пояснив директор фабрики Петро Новиков, уже другий місяць проблема лише поглиблюється. На проммайданчику (його територія 130 на 110 метрів) накопичилося близько 90 тисяч тонн вугільного концентрату. Щоденно шахта імені Засядька видобуває 4—4,5 тисячі тонн вугілля, виробляючи з нього 2,4—2,7 тисячі тонн концентрату. В грудні 21 тисячу тонн палива було відвантажено металургам. Що буде в січні, поки що незрозуміло. Навіть якщо відвантажать, приміром, споживачу тисяч тридцять тонн, кардинально це ситуацію не змінить. Судячи з аналізу експертів, чекати на підвищення попиту на продукцію вуглярів у першій половині 2009 року всередині самої України не доводиться.

Гори «непотрібного» вугілля на складах українських шахт — пейзаж, гідний надзвичайного засідання РНБО. Підстав декілька, і всі вони — у форматі гострих загроз національній безпеці.

Перша — вибухова, вона вже не раз давалася взнаки. Так було влітку минулого року в Горлівці, наприкінці року — в Дзержинську. Надзвичайні події проходили в новинах як банальне «самозаймання» вугілля, яке накопичилося на шахтних проммайданчиках. Нині, взимку, подібні самозаймання цілком здатні спровокувати серйознішу біду. Адже проммайданчики всіх шахт сьогодні вже переповнені, там утворилися справжні гори вугілля — понад 1,5 мільйона тонн. І ця цифра щодень зростає. Забезпечити належні заходи безпеки зберігання такої вибухонебезпечної продукції в зимових умовах особливо нелегко. Потрібен щодобовий моніторинг температурного рівня всередині багатотонної маси концентрату, цілодобова робота бульдозерного «орання» вугільної маси. А тут — ще й щодобове довантаження і — нульове відвантаження.

Чому ж видобуте на кілометровій глибині вугілля утворило по всьому Донбасу ці засніжені кургани цвинтарної забутості? Мабуть, тому, що український вуглепром виявився розп'ятим на полі перманентних політичних битв. Зима і криза лише надали різкості процесу руйнування колись найпотужнішої галузі країни. Фактично сьогодні вуглепром — ілюстрація краху спроб політичної кон'юнктури управляти економічними процесами. І це — друга загроза, яка могла б стати предметом для розгляду на екстреному засіданні РНБО ще восени.

Однак уряд відмахувався від загрози кризи по-хуторянськи: мовляв, це — не наша біда, нехай тремтить світовий капітал. Той і справді затремтів і придумав антикризовий захист у своїх країнах. І — «завалилася» остаточно вчорашня гордість української економіки — металургія (яка на експорті заробляла валюти більше за всіх). Різке скорочення попиту на метал створило «доміно»: падіння виробництва сталося по всьому ланцюжку «вугілля-кокс-метал», який ще вчора цементував економіку України.

«Чорне золото» стало розмінною монетою політики лобіювання

Бізнес-інтереси власників металургійних підприємств були адекватно сприйняті урядом, і він придумав унікальну концепцію боротьби з кризою — галузеву. Вже у жовтні минулого року був очевидний ризик вибіркових заходів підтримки окремих виробництв. Тепер наявний результат: загибель вуглепрому — ціна порятунку металургів. Бо тоді уряд не став утруднювати себе логікою наслідків меморандуму з металургам. У підсумку так і залишилися «не пов'язаними» ціни на тону металу із ціною електроенергії і ціною тонни вугілля.

Уже місяць потому, в листопаді, про ризик «сліпих» цін заговорили на ан-

тикризовій нараді в Кабміні вуглярі. «Була отримана згода, нам сказали: так, ми це вирішуватимемо, — пригадає народний депутат України (фракція Партії регіонів), лідер профспілки працівників вугільної промисловості Віктор Турманов. — Є протокол, підписаний Прем'єр-міністром. Коли я виступав, то запропонував, щоб була прийнята за цим протоколом постанова Кабінету Міністрів, тому що Міністерство фінансів, Міністерство економіки протокольні рішення розглядають, як любительську справу. Постанова ж Кабміну зобов'язує виконувати ті рішення, які в ній наведені. І це не було зроблено. Тільки два міністерства дали на сьогодні згоду на цю постанову, решта — ні. Міністерство фінансів, Мінекономіки просто блокують, не підписують його».

Таке собі управління кризою. Оголилася й кадрова проблема в Кабміні. Віктор Турманов переконаний: в уряді немає кризових менеджерів, здатних генерувати адекватні рішення, тоді як чиновники не приховують своїх політичних амбіцій.

Натомість далеких від реальності заяв на «вугільну» тему вистачає. Наприклад, народний депутат України Наталія Королєвська (фракція БЮТ) нещодавно в інтерв'ю інтернет-виданню «Острів» заявила: «Вугілля сьогодні продається за тією ціною, яку за нього готові заплатити. Неможливо зараз примусити металургів платити більше. Вугілля в Росії, Америці, Австралії сьогодні дешевше, ніж в Україні. І лише завдяки меморандуму його взагалі купують. Є ринок і фактор ринкових цін. Якщо ми поставимо ціну втричі вищу, а вугілля просто лежати, не купуватиметься, — шахти від цього лише програють. Ми повинні спонукати металургів купувати українське вугілля, а не російське. Так, сьогодні вони купують менше, ніж хотілося б. Так, вони погано платять. Але принаймні не везуть вугілля з Росії».

А чи потрібне країні своє вугілля?

Важко повірити, що народний депутат як голова парламентського Комітету з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва не знає очевидного. А саме — що вугілля з Росії до України везуть мільйонами тонн. І не лише з Росії. Масштаби проблеми ще в грудні минулого року означив голова Донецької обласної державної адміністрації Володимир Логвиненко, виступаючи на спільному засіданні колегії облдержадміністрації та обласної ради.

«Нам треба визначитися, скільки нам потрібно металу, електроенергії, вугілля — з урахуванням внутрішнього споживання і зовнішнього ринку, — заявив керівник області. — Впродовж 18 років на це питання відповіді немає. І тільки тому, що країна живе за галузевими балансами, а вони відбивають інтереси галузі, а не в цілому країни. Має бути баланс, і очолити ці роботи повинне Міністерство економіки з регіонами. Це — головне питання і найгостріша проблема. На ринку вугілля складається тривожна картина. Скажу чому: на сьогодні (в грудні 2008 року) близько 800 тисяч тонн вугілля лежить на складах вуглевидобувних підприємств. Разом із тим до України лише за 10 місяців 2008 року завезено 8,4 мільйона тонн вугілля. А до Донецької області — 1,9 мільйона тонн. 8 мільйонів 800 тисяч — ось ціна питання. На регіональному рівні, на жаль, ми не можемо відрегулювати цю проблему».

Відсутність загальнодержавного балансу ресурсів — ось третя проблема, яка «проситься» до порядку денного надзвичайного засідання РНБО. Постає законотвірне запитання: а чи потрібне українське вугілля країні? Та ж шахта імені Засядько, чиї запаси вугільного концентрату ви бачите на знімку, десятиліттями працювала на вітчизняну економіку, зміцнювала державу. Своє найцінніше вугілля постачала котирьом потужним металургійним комбінатам України. Завдяки стабільній роботі так само стабільно поповнювався державний бюджет — мільйонами гривень податків, соціальних відрахувань тощо. І сьогодні з'ясується, що майбутнє таких підпри-

ємств, як шахта імені Засядька та інших провідних шахт галузі, уряд геть не хвилює. Що тоді говорити про інші, дрібніші підприємства? Що всі вони сьогодні лише територіально належать до України, а уряд фактично підтримує закордонних виробників?

Конкретний приклад: кілька мільйонів тонн імпортованого до України вугілля — це товар, придбаний за світовими цінами (180—270 доларів за тону). Тобто на такі угоди гроші в державі є. А своє, українське, вугілля підприємства купують за набагато привабливішою ціною. Як заявив Віктор Турманов, уряд «в односторонньому порядку», за меморандумом із металургам, надав останнім право купувати коксівне паливо набагато нижче за собівартість — по 500 гривень за тону. «Це, безумовно, удар по вугільній галузі, з такими цінами ми не можемо виживати», — вважає народний депутат.

До того ж металурги нині отримують паливо фактично задарма, без оплати, у рахунок майбутніх боргів. Тобто держава і тут має гроші — на дотування металургійної галузі. Шахтарі начебто повинні жити надіями: мовляв, колись, із поживленням ринку металу, настане час віддавати борги гірникам. Але хто знає, наскільки «усохнуть» від інфляції ці вугільні гроші і що отримають шахти?

«Реально сьогодні українські шахти стали заручниками монополіста, який «тримає» весь оптовий ринок торгівлі вугіллям. Це — державне підприємство «Вугілля України». Маючи всі мінуси вуглепромівських ресурсів, «Вугілля України» практикує дивну цінову політику, схожу на тій корупційних угод, — переконаний народний депутат України (Партія регіо-

ДОВІДКА

У 2008 році в Україні видобуто 77,8 мільйона тонн вугілля, із них 26,8 мільйона тонн — коксівного, 51 мільйон тонн — енергетичного. В середньому за добу видобувається 200 тисяч тонн палива.

У вугільній галузі працюють 283 тисячі осіб, із них 167 тисяч — підземні робітники.

Щомісячний фонд оплати праці шахтарів становить 821 мільйон гривень.

нів) Юхим Звягільський. — Ціни на вугілля, не пов'язані з витратами, опускаються нижче за собівартість, що саме по собі змушує замислитися: чи не є тут «ніша», де осідають дотаційні мільйони із держбюджету?»

«Судячи з усього, — продовжує народний депутат, — для ДП «Вугілля України» настав час особливо прибуткових експериментів із цінами на вугілля, завдяки укладанню меморандуму Кабінету Міністрів з металургам. Цей документ з'явився в листопаді минулого року. Ціна тонни металу була встановлена за тодішнім курсом долара США. За місяці, що минули, долар різко стрибав угору і вниз, але це жодним чином не позначилося на вугільних цінах. ДП «Вугілля України» вирішило по-своєму: залишити фіксовану ціну тонни вугілля, до того ж на найнижчій точці. Демонстративний диктат збитковою ціною — на мою думку, не що інше, як умисел конкретного фінансового зловживання, причому в особливо великих розмірах. Коли на кону (тобто на оптовому продажі) стоять мільйони тонн стратегічної сировини десятків шахт країни, за «викидною» ціною, надто велика спокуса для зловживань,

які реальнокладаються одразу в кілька статей Кримінального кодексу України. Але чи побачить тут око прокурора всю масштабність державного злочину? Якщо ні — варто вже навесні очікувати появи шахт-банкрутів з новими депресивними містами».

«Протестний електорат» розігривають навмисне?

Очевидне навмисне «розігривання» трудящих мас, що помітно по двотижневих канікулах у країні. Відпочивали і чиновники Кабміну. Тільки Україна може дозволити собі ігнорувати кризу з нагоди новорічних свят. Жодних превентивних заходів: ані до холодів, ані до заморожених вугільних курганів по всій країні.

Експерти прогнозують: найближчим часом загостриться «війна» міністерств. Хоча сьогодні помітно поживавлення в металургійному секторі: почав трохи зростати попит на метал, а на внутрішньому ринку так само потроху вже пішли зростати ціни на металопродукцію. Вуглярам (як партнерам і постачальникам металургів) від таких відновних тенденцій — жодних сподівань. Вуглепром продовжує скочуватись у провалля банкрутства.

Криза, якщо судити із кабмінівської діяльності (а частіше — бездіяльності), повинна створити переділ власності та ринків усередині України. Є чимало підприємств, які вже завтра можуть стати банкрутами. Коли на ринку немає попиту на твій товар, немає сенсу множити витрати на виробництво такого товару. До того ж схожа на грабіжницьку схема розрахунків за вже відвантажено вугілля: шахта за продане паливо може очікувати грошей від покупця 45 діб! За такий термін на піку кризи інфляція перетворює гроші на папірці. Хто і з якою метою встановив для розрахунків із вугільниками такі 45-денні фінансові «канікули»?

І чи варто дивуватися, що на перевиробництво одразу

«захворіли» саме найстабільніші підприємства країни? Їх навряд чи закриють. А ось «завести» туди «ефективнішого менеджера» від нового власника — такі прийоми в Україні давно практикуються.

Найпевніше, знадобляться самі шахтарі — як протестний електорат. Але ситуація стає вибухонебезпечною в прямому і переносному розумінні цього слова. Вже сьогодні заборгованість у зарплатній платі вуглярам становить лівову частку в загальній сумі заборгованості в Донецькій області. Додайте сюди проблеми із наповненням бюджету і Пенсійного фонду. В шахтарських містах б'ють на сполох: грошей на зарплати вчителям, лікарям та іншим бюджетникам катастрофічно не вистачає. Не за горами — затримки із виплатою пенсій. Пригадається, прем'єр цілком відверто напропорочила підсумок політичного перетворення економічного колапсу в країні: мовляв, ми вийдемо із кризи сильнішими. Хто «ми», здогадатися неважко. Це ті, у кого фактор сили — єдиний у нестримному прагненні «царювати».

Ліна КУЩ.

На знімку: ось такі терикони із цінних порід вугілля стали прикметою сьогоднішнього Донбасу.

Фото автора.

Баланс за 4 квартал 2008 року			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
1	2	3	4
1	АКТИВИ		
1	Кошти в Національному банку України та готівкові кошти банку	108952	59782
2	Цінні папери, що рефінансуються Національним банком України	0	0
2.1	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	0	0
2.2	Резерви в відсотках до активу	236432	148038
3.1	Резерви під заборгованість інших банків	(1173)	(122)
3.2	Резерви в відсотках до активу	0	0
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	0	0
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	77	950
5.1	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	(1)
5.2	Резерви в відсотках до активу	0	0
6.1	Кредити, що надані:	2595698	1032975
6.2	Юридичним особам	481789	481789
6.3	Фізичним особам	1935179	551186
6.4	Резерви під заборгованість за кредитами	(127401)	(28291)
7	Резерви в відсотках до активу	5	3
7.1	Цінні папери, що утримуються до погашення	8072	24811
7.2	Резерви під знецінення цінних паперів, що утримуються до погашення	(266)	(419)
8	Резерви в відсотках до активу	3	2
9	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	112709	93898
10	Нематеріальні активи	2180	2280
11	Нараховані доходи до отримання:	31609	1038
11.1	У тому числі прострочені нараховані доходи	2184	120
11.2	У тому числі сумнівні нараховані доходи	590	220
11.3	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(11331)	(241)
11.4	Резерви в відсотках до активу	48	71
12	Відстрочений податковий актив	0	791
13	Інші активи	5553	2803
13.1	Резерви під інші активи	0	0
13.2	Резерви в відсотках до активу	0	0
14	Довгострокові активи, призначені для продажу	0	0
14.1	Резерви під зменшення корисності інвестицій в асоційовані й дочірні компанії, що утримуються з метою продажу	0	0
14.2	Резерви в відсотках до активу	0	0
15	Усього активів	2971111	1338292
16	Кошти банків	2102236	695626
17	Кошти юридичних осіб	162390	159624
18	Кошти фізичних осіб	280055	287623
19	Оцідані (девальвовані) сертифікати, емітовані банком	0	0
20	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
21	Нараховані витрати, що мають бути сплачені	6759	7656
22	Відстрочені податкові зобов'язання	8256	8256
23	Інші зобов'язання	80421	1499
24	Усього зобов'язань	2640117	1160284
25	Власний капітал	260000	115000
26	Статутний капітал	0	0
27	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0
28	Емісійні різниці	864	864
29	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	12911	8973
29.1	Резерви переоцінки основних засобів, у тому числі:	40619	41068
29.2	Резерви переоцінки нерухоomości	40521	40970
30	Резерви переоцінки нематеріальних активів	0	0
31	Резерви переоцінки цінних паперів	0	13
32	Прибуток/Збиток минулих років	551	102
33	Прибуток/Збиток поточного року	16049	11988
34	Усього власного капіталу	330994	178008
35	Усього пасивів	2971111	1338292

Голова Правління
Головний бухгалтер

Фінансова звітність ВАТ "ФОЛЬКСБАНК" за 4 квартал 2008 року			
м.Львів, вул. Грабовського, 11 Ліцензія НБУ №31 від 15.09.2008 р.			
Звіт про фінансові результати за 4 квартал 2008 року			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу	Зміни після остаточної річної звітності
1	2	3	4
1	Чистий процентний дохід	128811	39799
1.1	Процентний дохід	223221	102762
1.2	Процентні витрати	(94410)	(62963)
2	Чистий комісійний дохід	39963	23221
2.1	Комісійний дохід	40984	24045
2.2	Комісійні витрати	(1021)	(824)
3	Торговельний дохід	13784	4072
4	Дохід у вигляді дивідендів	0	1
5	Дохід від участі в капіталі	4696	3936
6	Інший дохід	187254	71029
7	Усього доходів	(20712)	(11750)
8	Загальні адміністративні витрати	(42485)	(11750)
9	Витрати на персонал	0	0
10	Витрати від участі в капіталі	(25921)	(4471)
11	Інші витрати	98136	32166
12	Прибуток від операцій	(70867)	(15850)
13	Чисті витрати на формування резервів	0	0
14	Дохід/Збиток від довгострокових активів, призначених для продажу	27269	16316
15	Прибуток до оподаткування	(11220)	(4328)
16	Витрати на податок на прибуток	16049	11988
17	Чистий прибуток/збиток	0	0
18	Прибуток після оподаткування	16049	11988
19	Чистий прибуток/збиток банку	16049	11988

Л.Н.Загородня
Н.І.Кочергіна

Баланс за IV квартал 2008р			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
1	АКТИВИ		
1	Кошти в Національному банку України та готівкові кошти банку	15 530	8 025
2	Цінні папери, що рефінансуються Національним банком України	-	500
2.1	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	-	-
2.2	Резерви в відсотках до активу	-	-
3	Кошти в інших банках	29 912	5 315
3.1	Резерви під заборгованість інших банків	(140)	(140)
3.2	Резерви в відсотках до активу	9 47	2 71
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	7 577	7 557
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	10	10
5.1	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(10)	(10)
5.2	Резерви в відсотках до активу	100,00	100,00
6	Кредити, що надані:	88 044	68 649
6.1	Кредити, що надані:	78 757	63 503
6.2	Юридичним особам	5 146	1 970
6.3	Фізичним особам	(8945)	(7487)
6.4	Резерви під заборгованість за кредитами	10,16	10,92
7	Резерви в відсотках до активу	-	-
7.1	Цінні папери, що утримуються до погашення	-	-
7.2	Резерви під знецінення цінних паперів, що утримуються до погашення	-	-
8	Резерви в відсотках до активу	-	-
9	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	4 597	4 866
10	Нематеріальні активи	213	333
11	Нараховані доходи до отримання	940	14
11.1	У тому числі прострочені нараховані доходи	18	18
11.2	У тому числі сумнівні нараховані доходи	101	101
12	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(115)	(115)
13	Відстрочений податковий актив	97,39	94,06
14	Інші активи	30	56
15	Усього активів	31	26
16	Кошти банків	28 107	6 500
17	Кошти юридичних осіб	21 180	18 040
18	Кошти фізичних осіб	14 157	6 753
19	Оцідані (девальвовані) сертифікати, емітовані банком	-	-
20	Боргові цінні папери, емітовані банком	-	-
21	Нараховані витрати, що мають бути сплачені	173	11
22	Відстрочені податкові зобов'язання	15 197	44
23	Інші зобов'язання	78 814	31 388
24	Усього зобов'язань	103 167	47 841
25	Власний капітал	43 000	40 730
26	Статутний капітал	-	-
27	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	-	-
28	Емісійні різниці	5 200	5 200
29	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	6 917	6 718
30	Прибуток/Збиток минулих років	3 536	3 536
31	Прибуток/Збиток поточного року	3 536	3 536
32	Усього власного капіталу	199	199
33	Усього пасивів	58 860	56 383
34	Усього пасивів	137 674	87 771

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках за IV квартал 2008 р.

Фінансова звітність АТ «БАНК ВЕЛЕС» UIUE за IV квартал 2008р			
Ліцензія НБУ №117 від 09.01.02			
Звіт про фінансові результати за IV квартал 2008р.			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу	Зміни після остаточної річної звітності
1	2	3	4
1	Чистий процентний дохід	7179	6553
1.1	Процентний дохід	8610	8054
1.2	Процентні витрати	(1431)	(1501)
2	Чистий комісійний дохід	1574	1029
2.1	Комісійний дохід	1970	1358
2.2	Комісійні витрати	(396)	(329)
3	Торговельний дохід	(2457)	172
4	Дохід у вигляді дивідендів	-	-
5	Дохід від участі в капіталі	-	-
6	Інший дохід	368	61
7	Усього доходів	6664	7815
8	Загальні адміністративні витрати	(1913)	(1724)
9	Витрати на персонал	(896)	(870)
10	Витрати від участі в капіталі	-	-
11	Інші витрати	(2669)	(2408)
12	Прибуток від операцій	1095	2813
13	Чисті витрати на формування резервів	(353)	(2220)
14	Дохід/збиток від довгострокових активів, призначених для продажу	-	-
15	Прибуток до оподаткування	743	593
16	Витрати на податок на прибуток	(506)	(394)
17	Прибуток після оподаткування	237	199
18	Чистий прибуток/збиток від продажу довгострокових активів, призначених для продажу	-	-
19	Чистий прибуток/збиток банку	207	199

Примітка "Окремі показники діяльності банку" за IV квартал 2008 року

Постановою Господарсько-го суду Чернівецької області від 22.12.2008 р. у справі № 9/14/б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Лан» (с. Лунка, Герцаївський р-н, Чернівецька обл., ід. код 30824004). Ліквідатор - Попович Д. М. (59223, Чернівецька обл., Вижицький р-н, с. Коритне, тел. 0952117377, ліцензія АВ № 347225).

Правління Закритого Акціонерного Товариства «АВК» повідомляє своїх акціонерів про проведення Позачерговий Загальних Зборів акціонерів, які відбудуться 12 березня 2009 року о 14:00 годині за адресою: місто Київ, вул. Межигірська, 82-а, корпус «Б», 2-й поверх. Реєстрація акціонерів починається за 30 хвилин до початку Зборів. Порядок денний: 1. Внесення змін і доповнень до Статуту Закритого Акціонерного Товариства «АВК». 3 документами до Зборів можна ознайомитись у Товаристві за адресою: Україна, 83062, м. Донецьк, вул. 1-ша Олександрівка, 9. Довідки за телефоном (факс): (062) 345-76-10.

Постановою Господарського суду Черкаської області (18005, м. Черкаси, 6-р Шевченка, б. 307) від 25 грудня 2008 року у справі №10/5386 Закрите акціонерне товариство «Смілянська продовольча компанія», 20700, м. Сміла Черкаської області, вул. Папаніна, 55, код ЄДРПОУ 00380698, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру відсутнього боржника. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Юдицького Олександра Вікторовича (поштова адреса: 18018, м. Черкаси, пр-т Хіміків, б. 60, кв. 9, юридична: 65490, м. Теплодар Одеської області, пр-т Енергетиків, б. 85, кв. 5), ліцензія Міністерства економіки України АБ №176122 від 19.07.2005 року, тел.: +38 050 333-71-20, тел./факс: +38 047 265-09-66. Заяви кредиторів товариства приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення за поштовою адресою ліквідатора.

ПРЕДСТАВНИЦТВО «КОНІНКЛЕКЕ БУНГЕ Б.В.» ліквідовується. Місцезнаходження: 01021, м. Київ, Печерський р-н, вул. М. Грушевського, 28/2, н/п № 43, код ЄДРПОУ 26603434, адреса для листування: 03005, м. Київ, вул. Смоленська, 31/33. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дати опублікування оголошення.

ДО УВАГИ АКЦІОНЕРІВ ЗАКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "АВІАКОМПАНІЯ "АЕРОСВІТ". Закрите акціонерне товариство "Авіакомпанія "АЕРОСВІТ" повідомляє, що чергові Загальні збори Акціонерів відбудуться 10 березня 2009 року о 17.00 за адресою: м. Київ, бул. Т.Шевченка, 58 "А". Реєстрація Акціонерів та представників Акціонерів відбудеться 10.03.2009 року за зазначеною адресою з 16.30 до 17.00. Акціонерам при собі необхідно мати документ, що посвідчує особу. Представникам Акціонерів, при реєстрації, крім документа що посвідчує особу, необхідно надати довіреність на право участі і голосування на Зборах та на право підпису документів. Порядок денний Зборів: 1. Про внесення змін до Статуту Товариства. Акціонери, а також представники Акціонерів, можуть ознайомитися з усіма документами та інформацією, пов'язаними з вищезазначеним порядком денним Загальних зборів Акціонерів, в офісі Закритого акціонерного товариства "Авіакомпанія "АЕРОСВІТ" за адресою: м. Київ, бул. Т.Шевченка, 58 "А". Генеральний директор ЗАТ "Авіакомпанія "АЕРОСВІТ" Ботєв К.Б.

Господарський суд Київської області повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання безстроково на посаду судді господарського суду Київської області Грехова Анатолія Станіславовича.

Згідно Ухвали господарського суду м. Києва від 15.01.2009 р. порушено справу про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Дніпроель» (код ЄДРПОУ 33690317) та відкрито процедуру розпорядження майном по справі № 44/22-б. Звертатись за адресою: 03035, м. Київ, вул. Сурикова, 3. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Ільницького С. В. (т. 80672959203).

Ухвалою Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) від 26.11.2008 р. по справі №50/318 порушено провадження у справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Логос» (04108, м. Київ, просп. Правди, буд. 62, р/р 260090101001 в ЗАТ «Прокредит-Банк», МФО 320984, код ЄДРПОУ 23514575). Розпорядником майна призначено Дорошенка Олексія Олександровича, ліцензія АВ №307396 від 10.04.2007 р., адреса: 01001, м. Київ, а/с 286. Вимоги кредиторів заявляти на адресу розпорядника майна протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 128) від 25.12.2008 року Товариство з обмеженою відповідальністю «Новотехнопроектбуд» - код ЄДРПОУ 33863004, м. Львів, вул. Колюмийська, 6/47, 7, п/р 2600335705 у ЛФ ВАТ АБ «Укргазбанк», м. Львів, МФО 325967, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру по ст. 52. Ліквідатором даного підприємства згідно даної постанови призначено арбітражного керуючого Надлонка Андрія Івановича, 79066, м. Львів, вул. Зубрівська, 25а/33. Ліцензія АБ №216838 від 09/03/05.

Господарський суд Кіровоградської області, постановою від 24 грудня 2008 року у справі № 2/174, визнав комунальне підприємство «Комунальник» банкрутом (код ЄДРПОУ 24145329, юридична адреса: 28500, вул. Леніна, 50, м. Долинська Кіровоградської області) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором підприємства-банкрута призначено арбітражного керуючого Салатова С. В., ліцензія АБ № 216837 від 17.03.2005 року (адреса: м. Кіровоград, вул. Глинки, 2, тел./факс (0522) 33-05-01).

Постановою господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) по справі № 50/330 від 29.10.2008 р., Товариство з обмеженою відповідальністю «Айріс ЛТД» (вул. Січневого повстання, 11 А, кв. 54, м. Київ, код ЄДРПОУ 32208224) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Яцёва О. Р. (Ліцензія серії АБ № 271798 від 21.04.2006 р.). Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення, за адресою: 02098, м. Київ, проспект Павла Тичини, 12-б, кв. 116.

Ухвалою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 17.11.2008 р. №5/162 Б за заявою УП-ФУ у м. Шахтарську порушено справу про банкрутство №5/162 Б Товариства з обмеженою відповідальністю «Вуглебудувне підприємство «Вуглетрест», код ЄДРПОУ 33772148, поштовий індекс 86200, Донецька область, м. Шахтарськ, вул. Кірова, 9, контактні телефони: 8-062 55-420-72, 8-062 55-424-09, розрахунковий рахунок 26007051706088 в Донецькому РУ «Приватбанк», МФО 335496, а також введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядником майна призначено Сізова Сергія Васильовича, ліцензія АБ №116087, адреса: 83052, м. Донецьк, вул. Краснофлотська, 100-а, кв. 48, інд. ном. 1724602411, тел.: 8-050-776-77-22.

24 січня в Україні часом опади у вигляді снігу та дощу, у Карпатах місцями сильні, тумани. На дорогах ожеледиця. Вітер переважно південно-східний, 5—14 м/с, на Правобережжі місцями пориви 15—20 м/с. Температура на заході та крайньому півдні вночі до 2—7 градусів тепла, вдень до 6—12°, на решті території від 0—3 градусів морозу до 1—5° тепла.

ДАЧНИКАМ НА ЗАМІТКУ

Міні-теплички з поліетиленових виробів

У магазинах і навіть уздовж доріг для автолюбителів продають усілякі мастильні матеріали в спеціальній тарі. Після використання її, зазвичай, відправляють у відходи, а точніше — просто викидають. Але ж ці вироби з поліетилену можуть бути корисними. Візьміть каністру і ножем розріжте днище по діагоналі хрест навхрест. Нагрійте дно до м'якого стану і, роз'єднавши пелюстки, поставте на дошку. Охолонувши, пелюстки залишаються у відігнутому положенні. Ваша міні-тепличка готова.

Навесні нею можна накривати висаджені рослини: перці, баклажани, кабачки та ін. Пелюстки потрібно лиш присипати землею, щоб каністру не здувало вітром. Пробку на ніч можна закривати, а вдень краще тримати відкритою. Це пристосування рятує від ранніх заморозків висаджені у відкритий ґрунт одиночні культури.

Коли настають теплі дні, каністри треба зняти, промити і заховати до наступної весни. Міні-теплички можна виготовляти і з пластикових пляшок.

КОРИСНО ЗНАТИ

Тала вода замість соків

Щоб очистити організм, корисно пити замість простої води, чаю або соків талу воду. Так ви зможете підтримувати в нормі свою власну вагу, а про омолодження і оздоровлення всього організму і говорити нічого. Талу воду можна пити не тільки коли в ній плавають крижинки, а й через добу. До речі, вона має характерний присмак.

СМАЧНОГО!

Кульки із сиром

Потрібно: 8 середніх картоплин, 150 г вершкового масла, 1,5 склянки борошна, 4 яйця, 2/3 склянки тертого сиру, перець, сіль, сметана, олія.

Картоплю відварити і потовкти. Додайте масло, яйця, борошно, сіль й приготуйте тісто. Розділіть його на невеликі кульки, запаніруйте у борошні й обсмажте в олії. Готові кульки витягніть шумовкою і викладіть на тарілку, полийте сметаною.

Сторінку підготували Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Оксана КАЛУГІНА.

Редактор номера **Сергій ДЕМСЬКИЙ**.
Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО**, Анатолій **ГОРЛОВ**, Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА**, Іван **ІЛЛЯШ**, Світлана **ПИСАРЕНКО**, Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор **Анатолій ГОРЛОВ**.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 91

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

ЦЬОГО ДНЯ, 23 СІЧНЯ

27 рік. Август Цезар проголошує створення Священної Римської імперії. 1884. Народився письменник Євген Кротевич. 1919. Спалахнуло Хотинське селянське повстання проти румунської окупації. 1929. Народився Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет. 1934. Пуск Харківського турбогенераторного заводу. 1950. Єрусалим оголошено столицею Ізраїлю. 1951. У Великих Сорочинцях (Полтавщина) відкрито музей М. Гоголя. 1959. У Миколаєві спущено на воду найбільшу в світі китобійну базу «Радянська Україна».

Магія коштовного каменю не завжди сприятлива

БУДЬТЕ ПИЛЬНІ

Застосування в магії й носіння коштовних і напівкоштовних кристалів, каменів і мінералів — ціле мистецтво. Існує безліч легенд і переказів, що розповідають про те, як той чи той талісман попередив людину про небезпеку, врятував їй життя або приніс щастя.

У давнину знахарі пропонували знайти свій камінь так: візьміть мінерал або коштовний камінь, що вам рекомендовано за гороскопом, і перед сном прив'яжіть його до внутрішньої сторони лівої руки в будь-якому місці від ліктя до пахви й лягайте спати. Якщо цієї ночі ваші сні були легкі, приємні й світлі — ви правильно обрали собі талісман. Якщо ж всю ніч вас мучили жахи — камінь не пасує вашому організму і навіть може зашкодити. Якщо ви взагалі не бачили ніяких снів або відразу після пробудження їх забули, то цей камінь — ваш.

Кому протипоказано алмаз?

Амазоніт — різновид шпату. Має блакитний, рідше — зелений колір. Цей камінь має гіпно-тичний вплив і може ввести людину в транс, з якого важко вийти.

Алмаз протипоказано

людям нервовим, імпульсивним. Він не любить необдуманих почуттів, суєти, його дратує нервозність людини і він починає енергетично відстоювати свої права на стабільність, завдаючи власникові слабкості, хвороб. Особливо згубні — діаманти із вкрапленими чорними плямами. Це — камені страшних нещасть, що переходять не тільки на людину, а й на весь її рід як родове прокляття.

Берилоніт — прозорий безбарвний камінь, іноді зі слабким жовтуватим відтінком. Він примхливий за своїми властивостями. З ним потрібно поводитися обережно. Категорично забороняється носити берилоніт меланхолікам, людям, що легко піддаються депресіям, і підліткам. Він може розхитати й без цього нестійку психіку даної категорії людей і спричинити невроз.

У природі зустрічається турмалін зеленого

й малинового кольорів, рідше — жовтого й синього. Цей камінь не можна носити постійно, тому що він може завдати шкоди психіч- н о м у з д о р о в'ю людини, спричинити нав'язливі думки й створити перекручене уявлення про ситуацію, що склалася.

Уваровіт — мінерал групи гранатів смарагдово-зеленого кольору. Саме його в середні віки називали пльовком сатани. Можливо, це зневажливе ставлення пов'язане з тим, що уваровіт зустрічається в природі у вигляді тонких кристалічних нашарувань, і тому його не могли використовувати

в прикрасах та амулетах. Цей камінь небажано вносити в дім.

Халцедон не пасує людям закритого характеру, тому що цей камінь — винятково сонячний.

Альжбетта ГРАЖИНОВСЬКА.

Фото з сайту www.desc.allshops.ru

Лампа для телевізора

Учені провели експеримент за участю двох груп добровольців. Чоловікам і жінкам з першої групи запропонували подивитися фільм по телевізору з додатковим освітленням. Учасники з другої групи дивилися телевізор у повній темряві. Після перегляду всім запропонували

пройти декілька тестів, також було проведено дослідження головного мозку учасників експерименту. Швидкість реакції добровольців, які дивилися телевізор у повній темряві, виявилася помітно нижчою, ніж у інших. При цьому вони частіше скаржилися на напруження і стомлення очей.

НАРОДНИЙ ЦІЛИТЕЛЬ

Відлякуємо інфекцію евкалиптом і фісташками

Щоб не дати інфекції прижитися в носоглотці, фітотерапевти радять носити ладанку, наповнену олією ялівця, евкалипта, і вдихати їхні пари. Варіант простіший — купити в аптеці роликаний олівець з тим же евкалиптом і ментолом і протизапальний бальзам для губ з алое або ромашкою.

Підтримати імунітет допоможе селен. «Добути» цей мікроелемент можна з сухого червоного вина, пакетика фісташок, супу з білих грибів або грона винограду.

Сік картоплі і моркви — від панкреатиту

2—3 великі картоплини і 1—2 морквини пропустити через соковижималку — повинно вийти 200 г соку. Його треба випити натщесерце, потім полегати півгодинки.

Сік пити 7 днів, перерва — тиждень, і так — тричі. Рецепт — дуже ефективний.

Картоплю використовувати зі шкіркою, ретельно вимивши її і вирізавши «очки».

Шавлія з молоком вилікує бронхіт

1 ст. ложку трави шавлії закип'ятити зі склянкою молока, дати настоятися 40 хвилин, процідити і ще раз закип'ятити.

Приймати в гарячому вигляді 1 раз на добу безпосередньо перед сном.

На сторінці використано інформацію Укрінформу.

Редактор номера **Сергій ДЕМСЬКИЙ**.
Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО**, Анатолій **ГОРЛОВ**, Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА**, Іван **ІЛЛЯШ**, Світлана **ПИСАРЕНКО**, Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор **Анатолій ГОРЛОВ**.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 91

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

